LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje $12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemp. kaina 10 centų

LAISVĖ
THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Semi-Weekly
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
PRICE 10c A COPY
Telephone VIrginia 9-1827

No. 49 **** Richmond Hill 19, N. Y., Antradienis, bal. (April) 22, 1958 **** METAI 47-ti

KRISLAI

Dėl LLD suvažiavimo.
Stasys Kapnys.
"Laisvė" Dzūkijoje.
"Toli nuo Tėvynės."

Rašo R. Mizara

Taip, tenka visų uolumu ruoštis prie Lietuvių Literatūros Draugijos suvažiavimo, šaukiamo liepos mėn. pradžioje Pittsburghe.

Negalima sutikti su ta nuomone, kad mūsų Draugija atsisakytų nuo knygų leidimo. Jeigu ta nuomonė būtų priimta, tai prasidėtų organizacijos laidojimas.

—:—

Per pastaruosius kelerius metus LLD nariai gavo šias knygas:

"Amerikos prezidentai"
"Straipsniai iš istorijos"
"Atsiminimai ir dabartis"
"Medicinos istorija"

Argi ne kiekviena tų knygų naudinga?

O šiais metais Draugija duos savo nariams **Dr. J. J. Kaškiaučiaus** memuarų knygą, kurią jis baigia rašyti.

Girdėjau, **L. Prūseika** galvoja apie parašymą knygos iš Amerikos lietuvių istorijos, o **K. Petrikienė** renka medžiagą apie J. Šukį.

—:—

Man rodosi, LLD suvažiavimas turėtų gvildenti dalykus ryšium su organizacijos tvirtinimu; rejkėtų, kad LLD (jos kuopos ir apskritys, o taipgi ir pats Centras) taptų veiklesnė, rengtų daugiau apšvietos reikalais mitingų ir spektaklių.

Reikėtų dėti pastangų įtraukimui organizacijon daugiau naujų narių.

—:—

Š. m. kovo mėn. 17 d. Vilniuje mirė rašytojas **Stasys Kanaipenis - Kapnys,** eidamas šešiasdešimt antruosius metus.

S. Kapnys gimė 1896 m. Širvintų valsčiuje, Veiverių kaime. Rašyti pradėjo 1926 metais. 1956 metais buvo išleista rašytojo kūrinių "Rinktinė."

—:—

"Tėvynės balse" skaitau žinelę iš Varėnos:

"Laisvės" laikraštis labai populiarus varėniškių skaitytojų tarpe..."

O iš Daugų rašo **Ona Česnulevičiūtė,** rajoninės bibliotekos vedėja, kad ten "Laisvė" taipgi "eina iš rankų į rankas."

Smagu, kad ir Dzūkijoje mūsų laikraštis mielai pasitinkamas!

Lietuvos žmonės, turį Amerikoje giminių, galėtų paprašyti, kad užsakytų jiems 'Laisvę.' Nemokamai laikraščio siuntinėti visiems mes negalime; esame per biedni.

Atsimenu, 1911-1812 metais, kai mano tėvas gaudavo "Laisvę," ji ir tuomet buvo populiari. Tik, deja, tuomet Dzūkijoje daugelis žmonių buvo beraščiai...

Ne taip yra šiandien!

—:—

Skaitau buvusių piet-amerikiečių knygą **"Toli nuo Tėvynės."** Knygą parašė grįžusieji į Tarybų Lietuvą.

Knyga įdomi. Jos recenziją bandysiu parašyti žurnalui "Šviesai"!

Šiemet, beje, sukaks 30 metų, kai grįžau iš Argentinos.

Indonezija laimėjo didelę pergalę

Jakarta. — Indonezijos vyriausybės karinis laivynas, orlaivynas ir armija bendromis pastangomis sumušė sukilėlius ir užėmė Padango miestą.

Padange buvo sukilėlių centras. Valdžios kariniai laivai ir transportai iškėlė armijos dalinius į šiaurę ir pietus nuo miesto, o lėktuvai nuleido parašiūtininkus.

Sukilėlių verstinai sumobilizuoti žmonės į armiją mažai priešinos. Vadai pabėgo į raistus.

Vyriausybės armijos daliniai sudavė sukilėlių grupėms smūgį ir Toba ežero srityje. Taigi užsienio kapitalistų sukurstytas ir remiamas sukilimas susmuko. Indonezijos liaudis pasirodė suprantanti savo reikalus.

Kairas. — Gamal Nasser, Jungtinės Arabų Respublikos prezidentas, pareiškė, kad respublika nori gerų santykių su Amerika.

Islandų protestas Amerikos valdžiai

Reykjavikas. — Islandijos užsienio ministras įteikė protestą Jungtinių Valstijų atstovui Olssonui jūrų pakraščių reikale. Amerika stoja už tai, kad tik šešių mylių jūrų atsta nuo sausumos būtų skaitoma teritorijos vandenimis.

Islandijoje visos partijos susivienijo protestui, nes sako, kad tada kitos valstybės išgaudytų jos srityje visas žuvis.

SPROGIMAS PADARĖ NAUJĄ EŽERĄ

Maskva. — Tarybiniai inžinieriai sprogimo pagalba užtvenkė Murgabo upę, Turkmenų respublikoje. Sprogimas išvertė 50,000 kubiškų pėdų uolą ir užtvenkė upės tekėjimą. Susidarys didelis ežeras, iš kurio bus apdrėkintas 25,000 akrų žemės plotas.

11,300 ŽMONIŲ ŽUVO GAISRUOSE

Boston, Mass.— 1957 metais Amerikoje 11,300 žmonių žuvo gaisruose. Tais pat metais kitokiose namų nelaimėse žuvo per 6,500 žmonių. Virš 10,000 darbininkų neteko gyvasties industrijoje. Bet daugiausiai gyvasčių atima, tai automobilių nelaimės.

VOROŠILOVAS JAU ATVYKO VARŠUVON

Varšuva. — Tarybų Sąjungos prezidentas Klementis Vorošilovas jau atvyko Varšuvon. Jį sutiko vyriausybės žmonės ir masės miesto gyventojų. Vorošilovas išbus Lenkijoje apie savaitę laiko. Jis jau yra 77 metų amžiaus.

Kaip greitai laikas bėga! Rodosi tik vakar atsisveikinau su mielais argentiniečiais.

Išvykdamas sakiau:

—Dar pasimatysime, draugai;..

Galvojau, jog gal teks proga dar kartą Pietų Ameriką aplankyti. Dabar, tačiau, atrodo: jei teks kada nors pasimatyti, tai — tik Lietuvoje, nes vis daugiau ir daugiau Pietų Amerikos lietuvių grįžta į savo gimtąją šalį...

Sovietai pirktų Amerikos prekių

New Yorkas. — M. Menšikovas, Tarybų Sąjungos ambasadorius, kalbėjo Waldorf-Astoria viešbutyje biznierių bankete. Jis apgailestavo, kad 1951 metais Amerika nutraukė prekybos sutartį su Tarybų Sąjunga.

Menšikovas sakė, jog iš prekybos būtų daug naudos abiejoms šalims. Sovietai į Ameriką gabentų tik tokių prekių, kokių amerikiečiai norėtų. Sovietai pirktų Amerikoje geležinkeliams reikmenų, radijo, televizijos priimtuvų ir kitko. Tokia prekyba Amerikoje mažintų nedarbą.

TITO EINA SAVUOJU KELIU Į "SOCIALIZMĄ"

Belgradas. — Atsidarė Jugoslavijos Komunistų Lygos suvažiavimas. Tito partijos organas "Borba" rašo, kad suvažiavime nėra Tarybų Sąjungos ir liaudiškų respublikų brolišku atstovų. Rašo, kad kitų šalių komunistai nesutinka su jugoslavų programa.

ATVYKO SOVIETŲ KARININKAI

New Yorkas. — Penki tarybiniai karininkai atvyko į Ameriką dalyvauti jubiliejaus parengime. Amerikiečiai, kurie pirmieji susitiko su Sovietų kariais kare prieš Hitlerį 1945 m., dabar rengia sukakties atžymėjimui parengimą. Jie užkvietė tarybinius karininkus.

JAU PASENO 48 KARO LAIVAI

Norfolk, Va. — Karinis laivynas išims 48 laivus, iš veiklos. Jų tarpe yra lėktuvnešiai "Boxer", "Philippine Sea", "Princeton" ir "Leyte", keturi kruseriai, desėtkai naikintuvų ir submarinų.

Laivų pastatymas kainavo bilijonus dolerių. Dabar jie pripažinti "pasenusiais", nes turi užleisti vietą naujai pastatytiems.

Londonas. — Mirė admirolas A. D. Cochrane, sulaukęs 73 metų.

Prasidėjo atstovų pasitarimai

Maskva. — Pereitą ketvirtadienį įvyko pirmas ambasadorių pasitarimas. Jame dalyvavo Anglijos, Francūzijos, Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų atstovai. Sovietus atstovavo A. Gromyko, užsienio ministras.

Po pirmojo pasitarimo Francūzijos atstovas sakė, kad "nepadaryta nei žingsnio pirmyn".

Nori pašalinti seną įstatymą

Washingtonas. — Spaudos atstovams reikalaujant Buto nariai nutarė atšaukti 1789 metų įstatymą. Tarimas pasiųstas į Senatą užtvirtinimui.

Spaudos atstovai protestavo, kad vyriausybė pagal tą įstatymą neišduoda daug žinių, būtent liečiančių militarinius reikalus ir finansus.

Prašė prezidento mažiau "golfinti"

Washingtonas. — Tarpe prezidento Eisenhowerio ir kongresmano James C. Wright, iš Texas, iškilo ginčas golfo ir nedarbo klausimais. Kongresmanas Wright buvo nuėjęs į Baltąjį namą ir norėjo matytis su prezidentu pirma, negu jis vetavo upių reikalais bilių. Vienas iš prezidento žmonių, Jack Anderson, pareiškė, jog "prezidentas neturi laiko".

Kongresmanas sako, kad prezidentas ruošėsi vykti lošti "golfą". Po to Eisenhoweris vetavo upių reikalais bilių. Todėl kongresmanas pareiškė, kad būtų geriau, "jeigu Eisenhoweris mažiau rūpintusi golfu, o išvažiuotų į mažesnius miestus ir patsai pamatytų, kad reikia kas nors daryti upių sutvarkyme ir nedarbo sumažinime".

"Aš nežinau kongresmano, kuris tą patarė," sakė prezidentas. "Bet aš manau, kad esu daugiau aplankęs mažų miestų ir farmų, negu jis".

Kongresmanas sako, kad jis apgailestauja, jeigu užgavo prezidento jausmus, bet prideda: "Gal jis ir daugiau matė, nes yra senesnis, tai turėjo daugiau progų... Aš esu dar tik 35 metų amžiaus... Bet žinau, kad prezidentas labai dažnai lanko savo farmą Gettysburg, Pa., taipgi buvusio Baltojo Namo sekretoriaus - iždininko George Humphrey farmą Thomasville, Ga., ir dažnai važiuoja golfinti į Augusta, Ga.

Toliau kongresmanas sakė: nors prezidentas sakosi daug matęs, bet, ar jis matė upių potvynius, kurie padaro žmonėms baisių nuostolių. Ir pridėjo: "Jeigu prezidentas būtų matęs potvynius, žmonių nelaimes ir nuostolius, tai jis nebūtų vetavęs upių reikalais biliaus".

Wright toliau nurodė, kad skirti pinigai upių aptvėrimui būtų pasitarnavę ir nedarbo mažinimui.

SKRIDIMAI SU ATOMŲ BOMBOMIS PAVOJINGI

Londonas. — Anglijos spauda rašo, kad Amerikos skraidymai su atomų bombomis linkui Tarybų Sąjungos yra pavojingi taikai. Darbiečiai iškėlė protestą.

Gauta pranešimai, iš Kinijos, Vokietijos ir Francūzijos, kad ir ten žmonės į tai žiūri kaipo į pavojų taikai.

RIMTI KALTINIMAI PRIEŠ AMERIKIEČIUS

Maskva. — Tarybų Sąjungos užsienio ministras Gromyko iškėlė kaltinimą Jungtinėms Valstijoms, kad jų bombiniai lėktuvai su atomų ir hidrogeno bombomis skraidžioja linkui Tarybų Sąjungos. Pradžioje Amerikos viršininkai sakė, kad tai "melas". Bet vėliau jie prisipažino. Reikalas atsidūrė Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje.

Damaskas. — Sirijos vyriausybė pranešė, kad virš 400 turkų buvo įsibriovę į Siriją. Įvyko susišaudymai. Po to turkai pasitraukė.

IR CHURCHILLAS UŽ VIRŠŪNIŲ SUEIGĄ

New Yorkas. — Žurnalas "Look" išspausdino Churchillo straipsnį. Senas diplomatas rašo, kad prie dabartinių ginklų pasaulis nebus saugus, jeigu nebus susitarimo. Jis rašo, kad karas "būtų bendras susinaikinimas". Churchillas rašo, kad negalima atsisakyti nuo viršūnių konferencijos.

ŠAUDĖ Į MINIŠKAS IR POLICININKUS

Trenton, N. J. — Louis F. Marrero, 24 metų amžiaus, šaudė į miniškas. Trys pašautos ir jos yra ligoninėje. Pašovė ir vieną praeivį žmogų. Kada apsupo jį virš 70 policininkų, tai jis policininką pašovė. Iš policijos apgulos Marrero ištrūko. Vėliau jis pasidavė Pennsylvania valstijoje.

BIDAULT BANDO SUDARYTI VALDŽIĄ

Paryžius. — Francūzijos prezidentas Rane Coty pakvietė G. Bidaultą sudaryti naują Francūzijai vyriausybę. Bidault ir seniau yra buvęs valdžios priešakyje.

Belgijoje atsidarė pasaulinė paroda

Brusselis. — Belgijos sostinėje Brusselyje atsidarė Pasaulinė paroda. Parodą atidarė Belgijos karalius Baudoinas. Joje dalyvauja keturiosdešimts viena šalis ir Vatikanas.

Dar daug yra nebaigtų įrengti paviljonų, jų tarpe Amerikos ir Tarybų Sąjungos.

Kaip pasaulyje, taip ir Pasaulinėje parodoje lenktyniavimas eina tarpe Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų. Amerika jau išleido $14,000,000 šiai parodai.

Amerikos paviljonas yra apvalas, priešakyje turi fontanų aikštę, teatrą su 1,100 vietų.

Tarybinis paviljonas yra keturkampis, daug didesnis už amerikinį ir turi teatrą su 1,500 vietų. Atidarymo dienoje tarybinis paviljonas su sputnikų modeliais buvo pirmoje vietoje žmonių dėmesio.

Naujas įstatymas auto reikalais

Albany. — New Yorko valstijos gubernatorius Harrimanas pasirašė naują įstatymą automobilių reikalais. Visi New Yorko valstijos automobilių savininkai verstinai turi apdraudą.

Bet atsitinka nelaimių su automobiliais iš kitų valstijų, kurių savininkai neturi apdraudos, arba nuo nelaimės pabėga. Tokiais atsitikimais ir apsidraudęs neturi atlyginimo.

Naujas įstatymas reikalauja, kad apsidraudusio nuostolius padengtų apdraudos kompanija. Bet su 1959 metais bus pakeltos ir apdraudos kainos.

VĖL BANDĖ RAKETĄ "THOR" — JI SPROGO

Cape Canaveral, Fla.— Karinis orlaivynas vėl iššovė į erdvę raketą "Thor". Ji vos pakilo ir susprogo. Vienos raketos "Thor" pagaminimas atsieina virš milijoną dolerių. Karininkai sako, kad ji turėtų pasiekti už 1,500 mylių, bet ji vis sudega laike bandymų.

GROMYKO TARIASI SU ATSTOVAIS

Maskva. — Gromyko, Tarybų Sąjungos užsienio ministras tariasi skyrium su ambasadoriais. Jis buvo pasišaukęs Anglijos, Francūzijos ir Jungtinių Valstijų ambasadorius. Tariasi viršūnių konferencijos reikalais.

TAKSŲ REIKALAI IR VIEŠI DARBAI

Washingtonas. — Senatas nutarė, kad vyriausybė skirtų bilijoną dolerių viešiems darbams. Pinigai turėtų būti skolinami valstijoms. Buvo nurodymų, jog iš pirmiau skirtų paskoloms kontraktoriai mažai prašo, nes jie negali pastatytų namų parduoti. M. Eccles sakė, jeigu nebus taksai numušti, tai žmonės negalės pirkti, nes jiems stoka pinigų.

Bergen. — Du norvegų laivai išsisuko iš pavojaus Greenlandijos srityje.

"Dulles dar parodys, ką jis gali"

Washingtonas. — "Į viršūnių konferenciją gal bus nutemptas Valstybės sekretorius", rašo "L. I. Press". "Bet John Dulles dar parodys, ką jis gali".

Dienraščio korespondentas rašo, kad Dulles netiki į jokį susitarimą tarpe Jungtinių Valstijų, jų talkininkių iš vienos pusės, ir Tarybų Sąjungos — iš kitos. Būdamas tokio įsitikinimo Dulles priešinasi tai konferencijai.

ALASKOJE ŽEMĖ DREBĖJO IR SPROGO

Fairbanks. — 270 mylių į šiaur-vakarus nuo šio miesto žemė sprogo. Tas įvyko balandžio 7 diena laike žemės drebėjimo. Plyšys yra vienos pėdos pločio, dešimties pėdų gylio ir apie mylios ilgio.

TRUMANAS IR NIKSONAS

Washingtonas. — Laike prezidentinių rinkimų Niksonas Trumaną išvadino "išdaviku". Vėliau įsurengtą banketą Niksono pagerbimui buvo pakviestas ir Truman, bet jis parašė laišką:

"Aš nesėdėsiu prie vieno stalo su Niksonu. Jis neatšaukė savo pareiškimo, kuriame mane vadino 'išdaviku'. Bet jeigu jis ir atšauktų, tai tas nepakeistų mano jausmų..."

4 AMERIKOS KARO LAIVAI VOKIETIJAI

Bremerhaven. — Atplaukė keturi Jungtinių Valstijų kariniai laivai naikintuvai, kuriuos davė Vakarų Vokietijos laivynui. Jie yra moderniški, greiti ir turi po 2,750 tonų įtalpos. Amerika yra pažadėjus ir daugiau karinių laivų Vokietijai.

Praga. — Čekoslovakijos, Lenkijos ir demokratinės Vokiečių Respublikos užsienio ministrai laikė konferenciją. Jie vėl pakartojo siūlymą, kad Europoje būtų įsteigtas neutrališkas ruožtas.

LAISVE

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays.
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.
Established April 5, 1911 — ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$9.00	Canada and Brazil, per year	$10.00
United States, per 6 months	$5.00	Canada and Brazil, 6 months	$5.50
Queens Co.	$10.00 per year	Foreign countries, per year	$12.00
Queens Co.	$5.50 per six months	Foreign countries, 6 months	$6.50

Kalbant apie taikų sambūvį

JAUNAS AMERIKIETIS pianistas, Van Cliburn, nuvyko į Maskvą savo laimei išbandyti. Nuvyko jis dalyvauti tarptautiniame smuikininkų ir pianistų konteste, kuris įvyko garsiojoje Čaikovskio salėje.

Van Cliburn pianistų konteste laimėjo pirmą premiją, nežiūrint to, kad konteste dalyvavo visa eilė tarybinių ir socialistinių šalių **RINKTINIŲ** jaunų pianistų. Van Cliburn laimėjo, nežiūrint to, kad teisėjų (džiūrės) daugumą sudarė tarybiniai muzikai — galima sakyti, Tarybų Sąjungos muzikiniai gigantai, milžinai.

Ir tai aiškiai visam pasauliui parodė, kaip Tarybų Sąjungos žmonės žiūri į muziką ir į muzikus: jie bešališki, jie pripažįsta nuopelną tam, kas jo užsitarnauja, nepaisant, iš kur ir kas jis.

23 metų amžiaus vaikinas, kilęs iš Teksų valstijos, vienu ypu patapo pasauline figura, asmenybe, pasaulinio mąsto muziku. Tai jam suteikė Maskva, kuri šiuo metu vyrauja kultūros pasaulyje. Van Cliburn gavo aukso medalį, jis gavo ir 25,000 rublių dovaną.

Van Cliburn Maskvoje buvo priimtas taip šiltai, kaip savo tėvų pastogėje. Be kitko, jis skambino koncerte ir vienoje Kremliaus salių, stebint Tarybų Sąjungos vyriausybės nariams, taipgi svečiams iš užsienio.

Pats Chruščiovas Van Cliburną šiltai pasveikino, su juo kalbėjosi, jį gyrė, jam, kaip jaunam žmogui, davė patarimų, komplimentų, kad jis toliau dar smarkiau progresuotų muzikos mene.

Taip, Van Cliburno laimėjimas Maskvoje buvo kas tokio nepaprasto, kas tokio didelio, ilgai atmintino!

—:—

TOS PAČIOS DIENOS (balandžio 14 d.) vakarą, kada pianistas amerikietis Kremliuje savo talentu žavėjo rinktinę publiką, New Yorko Metropolitan Operos teatre, kur telpa arti 3,000 publikos, **tarybiniai menininkai stebino ir žavėjo kupiną salę žiūrovų.**

Čia tą vakarą pradėjo gastroles Moisiejevo Šokėjų ansamblis iš Maskvos, — viso apie 100 menininkų. Čia taipgi buvo rinktinė publika — daug žymių amerikiečių menininkų, rašytojų, švietėjų, visuomenininkų; čia buvo nemaža ir diplomatų — visokių tautų atstovų, taipgi ir du Tarybų Sąjungos ambasadoriai: Michailas A. Menšikovas ir Arkadijus A. Soboliovas.

Tarybiniai menininkai-šokėjai parodė amerikiečiams tai, ko jie ligi šiol nebuvo matę. Sužavėta publika be paliovos plojo katutes, šaukė "bravo—bravisimo!", kartojo "bis!" Žodžiu, tarybiniai menininkai savo didžiu talentu, savo išsimokslinimu užkariavo amerikiečių širdis!

Kai kurie meno kritikai ant rytojaus, rašydami spaudai, prisipažįsta, kad nesuranda žodžių apibūdinimui viso to, ką matė tarybinių šokėjų spektaklyje. New York Timeso bendradarbis John Martin sako, geriausiai bus pasakyti, jog visa tai, ką tarybiniai menininkai atlieka, yra **"stupendous"** —stebinąs, milžiniškas dalykas!

Tiesa, bulvarinė spauda bandė pasišaipyti, minimizuoti tai, ką tarybiniai svečiai-menininkai atliko, bet ir toji spauda priversta pripažinti didelį nuopelną tarybiniam menui ir menininkams.

—:—

KĄ GI VISA TAI reiškia? Kodėl mes matėme reikalo čia pabrėžti tai, kas praėjusią savaitę maž daug tuo pačiu kartu įvyko Maskvoje ir New Yorke?

Visa tai reiškia, mūsų nuomone, **gerą kultūrinio bendradarbiavimo pradžią.** Taip, pradžia labai gera, graži, ir jei Dulleso politika kelio nepastos, tikėkime, kad kultūriniai ryšiai tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos tautų tvirtės.

Neužilgo į Tarybų Sąjungą žada vykti su gastrolėmis garsusis Philadelphijos Simfonijos orkestras. O mes gal būt greit matysime Amerikoje ir daugiau tarybinių menininkų, socialistinės kultūros atstovų.

Mes, žinoma, pageidautume, kad Hurokas ar kas kitas pakviestų iš Tarybų Lietuvos Vilniaus Dainų ir Šokių ansamblį su gastrolėmis. Bet abejojame, ar tai greit bus. Mat, Dullesas Tarybų Lietuvos dar vis nebepripažįsta; jam tokia šalis dar visai nesanti, o kol nepripažįsta, tol jis, matyt, pasiryžęs neįsileisti čion Tarybų Lietuvos menininkų.

—:—

N. CHRUŠČIOVAS, išklausęs amerikiečio Van Cliburno koncerto, sakė jam ir tiems, kurie dalyvavo su juo konteste daug maž taip:

—Matot, mes čia neturime apskrito stalo politinėms konferencijoms, tačiau turime gerą taikaus sambūvio (ko-egzistencijos) pavyzdį!...

Taip, mes manome, jei tik valdžios nekliudytų, **taikus, žmoniškas sambūvis tarp tautų greit suklestėtų. Tegu tik** vyksta į Tarybų Sąjungą daugiau amerikinių **menininkų,** kultūros darbuotojų, ir lai jie susipažįsta su **tarybinių** tautų gyvenimu ir svetingumu.

Tegu Amerika įsileidžia visų tarybinių tautų kultūros atstovus, lai jie prodo čia, "ką gali", ir tesusipažįsta **su amerikiečiais,** mūsų gyvenimu, mūsų kultūra.

Visa tai labai labai padėtų atversti naują taikaus žmoniško sambūvio lapą!

Kas ką rašo ir sako

TODĖL, KAD KITO KELIO JIE NEŽINOJO...

Neseniai Kanadoje pračjo federaliniai rinkimai. Prieš rinkimus buvo kalbėta apie didelius liberalų partijos laimėjimus. Bet kalbos kalbomis ir pasiliko. Kaip žinia, rinkimus laimėjo vieš-pataujančioji konservatorių partija.

Kodėl?

Į šį klausimą puikiai atsako kanadiečių "Liaudies Balsas." Laikraštis sako:

Praėjusieji rinkimai į federalį parlamentą rodo, kad žmonės ieško geresnės valdžios. Jie nusisuko nuo liberalų, nuo socialdemokratų, net ir nuo CCF. Jie nusivylę visais. Ir labai teisingai. Nei vieni, nei kiti neatsakė esančiai padėčiai. Jie neturėjo plano nei dėl sutvirtinimo taikos tarptautiniu mastu. Visi tupinėjo, barėsi dėl mažmožių. Nei vieni, nei kiti tvirtai neišstojo ten, kur reikėjo.

Kodėl jie pakrypo prie konservatorių? Jie pakrypo prie konservatorių todėl, kad kito kelio nežinojo. Jie balsavo už konservatus todėl, kad pastatyti prie valdžios kitus žmones. Gal gi jie duos ką **geresnio.** Progresyvė darbininkų partija dar nedaugeliui pažįstama. O prie to, juk ji visuomet ir visų partijų spaudos buvo niekinama, nežiūrint to, kad beveik visos kitos partijos per rinkimus, norėdamos patraukti į save balsuotojus, naudojosi tos partijos seniai keliamais obalsiais. Kartais net juokinga atrodė, kuomet konservatoriai savinosi darbininkų partijos programos punktus.

Ne mums kanadiečius mokyti. Sutinkame su "Liaudies Balsu," kad "gyvenimas yra geriausia mokykla" ir kad sekanti ketveri metai parodys, ar išmintingai jie pasielgė pasirinkdami konservatus." Mums, tačiau, atrodo, kad jie padarė didelę klaidą, nedaug balsų tepaduodami už Progresyvės darbininkų partijos kandidatus. Kanadoje reikia kovingos, energingos opozicinės partijos. Tokia partija, kaip pasirodė, negali būti nei liberalų, nei CCF. Tokią kovingą konservatoriams opoziciją gali sudaryti tiktai Progresyvė Darbininkų partija.

IZRAELIS IR JO ATEITIS

Nesutikimai tarpe jaunutės žydų valstybės Izraelio ir arabiškojo pasaulio kelia didelį nerimą tame pasaulio kampe. Iki šiol visos pastangos nesusipratimus baigti nėra davusios teigiamų rezultatų.

Dienraštis "Vilnis" (bal. 16 d.) teisingai pastebi:

Arabai, o visų pirmiausia Jungtinė Arabų Respublika, turėtų apsiraminti su tuo faktu, kad Izraelio valstybė egzistuoja. Su ja reikia skaitytis ir pradėti derybas. Izraelis taip pat privalo atsisakyti nuo antiarabiškos orientacijos, kuri jį jau buvo nuvedusi prie avantiurizmo, klastingai užpuolant Egiptą.

Izraelis jokiu būdu negali maskuotis savo nekaltybe. Kas gi nežino, kad bėgiu pastarųjų penkerių metų Jungtinių Tautų organizacija keturis sykius pasmerkė Izraelį už agresiją prieš arabus!

NENUOŠIRDUS PASIPIKTINIMAS

Chicagos menševikų dienraščio redaktorius paliejo didelį kibirą ašarų dėl nuteisimo mirtin poros vagių Bulgarijoje. Girdi, "toks yra teisingumas liaudies demokratijoje..."

Mes jau ne kartą esame kalbėję prieš mirties bausmę. Mes manome, kad mirties bausmė turėtų būti pašalinta visur.

Bet Naujienų redaktoriaus pasipiktinimas nėra nuoširdus. Pav., jis jokios kovos neveda prieš mirties bausmę Jungtinėse Valstijose, arba Anglijoje, arba Francūzijoje. Tai kodėl jis ja taip dabar piktinasi Bulgarijoje?!

Atsiminkime, kaip nė žodeliu Grigaitis nepasmerkė čionai nužudymo jaunų tėvų E. ir J. Rosenbergų. Nė žodeliu jis dar nėra pasmerkęs žudymo desėtkais žmonių Sing Sing ir kituose kalėjimuose.

Todėl jo ašaros dėl nuteisimo mirtin poros vagių Bulgarijoje yra paprastos krokodiliaus ašaros.

ŠYPSENOS

DIDŽIAUSIA KLAIDA

"Daktare, ar jūs kada nors esate padarę klaidą?"

"Taip, didžiausią klaidą padariau, kai milijonierių išgydžiau per tris vizitus."

VISTIEK JIS LAIMINGESNIS

Kartą eidamas upės pakraščiu pastebėjau vieną žmogelį meškeriojant. Sakau:

—O kaip sekasi?

—Nieko sau, gana gerai, — jis atsakė. — Per pastutines tris valandas dar niekas neužkibo.

—Tai kaip galima sakyti 'gerai"? — nustebęs klausiu jo.

—Štai, ar matote, ten toliau meškerioja kitas? Jam per šešias valandas niekas neužkibo.

SURAMINO

Gražiai gyveno neseniai vedusi pora jaunų žmonių. Vieną dieną vyras pareina iš darbo ir randa savo žmonelę ašaromis apsipylusią.

—Kas atsitiko, širdele?— klausia susirūpinęs vyras.

—Ogi, va, iškepiau didelį keiksą pagal jūsų motinos suteiktą receptą. Pasidėjau ant lango ir laukiau tavęs pareinant. Tik nusisukau, pripuolė katė ir pusę keikso suėdė!

—Tai niekis, širdele, kad katė pastips. Mūsų kaimynas turi net keletą kačiukų ir vieną mums duos.

Liet. Literatūros Draugijos suvažiavimo reikalu

Mūs suvažiavimas įvyks liepos 6 d., 1958 m., Pittsburghe, Pa., LDS 160 kuopos name, 1024 Beaver Ave. Prasidės 10 v. ryto. Tai bus sekmadienis.

Kadangi suvažiavimui yra skiriama tiktai viena diena, tad prašome delegatų atvykti anksčiau, idant sesiją būtų galima laiku pradėti. Draugai pittsburgiečiai energingai rūpinasi dalyviams suteikti visus jiems galimus patogumus, idant taip apribotu laiku būtų galima tinkamai aptarti draugijos reikalus. Iš konferencijų ir kuopų pasitarimų matosi, kad svarbieji suvažiavime klausimai bus knygų ir žurnalo Šviesa leidimas. Tiedu klausimai reikalauja rimto apgalvojimo. Katriems nebus galimybės suvažiavime dalyvauti, bandykim savo mintis išreikšti per spaudą arba pasiūlykim suvažiavimui.

LLD. Pirm. **K. Petrikienė**

ALDLD REIKALAI

Mūsų ALDLD būsiantis suvažiavimas, kuris įvyks pradžioje liepos mėnesio, Pittsburgh, Pa., ir narių bei kuopų išsireiškimai daugios reikalais ir jos ateičia.

Naujosios Anglijos draugų manymas, kad nereikia leisti knygas, o tik padidinti "Šviešą" ir taip pasitenkinti, mano manymu, klaidingas. Pamatiniai juk draugija ir buvo suorganizuota ne leidimui trimėnesinio, arba kad ir mėnesinio žurnalo, bet leidimui knygų. Aš tikiu, kad ir patys tada draugijos tvėrėjai ir mintyje neturėjo apie leidimą žurnalo. Na, o kad sąlygos pasidarė tiek palankios, kad ne tik nariai kas metą gavo po knygą, bet ir žurnalą ėmė leisti, tai, žinoma, buvo didelis įnašas į draugiją skleidimui apšvietos. Bet kaip viskas, taip ir mūsų ALDLD jau neauga nariais, kaip kad augo, bujojo ir ar mes norim ar nenorim, bet turim pripažinti tą faktą, kad mūsų draugijos augimui dirva sumažėjusi — seni nariai miršta, o mirusių vietą užimti naujų nepribūna. Tad sulaikyti leidimą knygų, o pasitenkinti tik su "Šviesa", reikštų draugijai mirtį.

Nereikia, kad mums kas aiškintų — mes patys matom, — "Šviesa" dikčiai sumažėjusi puslapiais ir paliko joje mažai įvairumo. Rašėjų mes mažai teturim, kurie užpildo "Šviesos" puslapius: tenka užpildyti "Šviesos" puslapius raštais, kurie telpa bei gali tilpti "Laisvėj" ir "Vilny". Ir vyriausiai, gal dėl to ir šiandieninė "Šviesa" jau ne tokia, kokia ji buvo prieš kelioliką metų.

Tad, jeigu dėlei draugijos finansinės padėties ir abelnų sąlygų reikalinga daryti pakaitas, tai aš sakyčiau: sulaikykime "Šviesos" išleidimą, o leiskime vien knygas, kaip ir iki šiol leidome. ir išlaikykime mūsų garbingą apšvietos draugiją gyvą kaip ilgiausia galima; nebūkim draugijos graboriais, iki draugija dar gali ilgai ir gerai gyvuoti!

I. Vienužis

MIRĖ SENATORIUS W. KERR SCOTT

Burlington, N. C. — Mirė North Carolina valstijos senatorius W. Kerr Scott. Jis buvo 62 metų amžiaus. Į Senatą išrinktas 1954 metais. Valstijos gubernatorius L. H. Hodges jo vieton paskirs laikiną senatorių.

Komunistai į Amerikos žmones Gegužės Pirmosios proga

Jungtinių Amerikos Valstijų Komunistų partija šiomis dienomis išleido į Amerikos žmones atsišaukimą. Jame nušviečiami tie didieji klausimai, kurie šiandien stovi prieš Amerikos darbo žmones ir prieš visą tautą.

Amerikos darbininkai, sako komunistai, šiandien reikalauja panaikinimo Taft-Hartley įstatymo ir mobilizuojasi pasipriešinti "right-to work" ir kitiems priešdarbininkiškiems įstatymams. Jie taipgi kovoja prieš melus ir visokius darbo unijų tyrinėjimus.

Amerikos darbininkai protestuoja prieš rasinę diskriminaciją ir reikalauja pilnų lygių teisių visiems žmonėms.

Su pasitikėjimu Amerikos darbininkai kartu su visais šios šalies žmonėmis prideda savo balsą prie viso pasaulio žmonių reikalavimo baigti atominių bombų bandymus ir užtikrinti žmonijai taiką.

Šiemet per gegužinę visur turi būti keliamas šūkis už vienybę ir solidarumą tarpe čiagimių ir sveturgimių amerikiečių.

Pirmoji Gegužės yra amerikinė šventė. Ji gimė Amerikoje 1886 metais. Ji gimė Amerikos darbo žmonių kovoje už geresnį ir šviesesnį gyvenimą.

Amerikos darbo žmonės didžiuojasi savo kovinga praeitimi. Mūsų šalies istorija kupina aštriausių kovų ir pasiaukojimų. Pirmosios Gegužės proga mes išreiškiame giliausią pagarbą tiems, kurie tose kovose krito.

Ta pačia proga mes taipgi išreiškiame sulidarumą su visų šalių darbo žmonėmis.

Komunistai toliau sako:

Apvienytą veikla, darbininkų, farmerių, negrų ir visų dirbančiųjų solidarumas buvo raktas į visus laimėjimus praeityje. Tiktai toks pat solidarumas gali užtikrinti pergalę ateityje.

Jie kreipia visos Amerikos dėmesį į augantį nedarbą ir gilėjančią depresiją. Masinį nedarbą jau visi mato. Nebereikia, kad tai mums parodytų kokie specialistai. Nedarbas jau palietė penkis milijonus šeimų. Vėl stėri mums į akis senosios "duonos linijos". Tirpsta darbo žmoniū sūtaupos. Šimtams tūkstančių bedarbių išsibaigia nedarbo apdrauda.

Nepamirškime praeities. Nepamirškime, kad jeigu šiandien turime nedarbo apdraudą, pensijas ir kitokias apsaugas nuo "lietingos dienos", tai dėkui tam, kad buvo pasiaukota ir kovota praeityje. Tik po ilgų ir aštrių kovų federalinė valdžia ir įvairių valstijų valdžios buvo priverstos prisiimti atsakomybę už nedarbo ir depresijos aukas.

Jeigu desegregacija tapo įstatymu, tai dėkui tam, kad buvo stengtasi ir kovota. Jeigu tarptautinis įtempimas sumažėjo, tai irgi dėkui tam, jog buvo kovota už taiką ir taikų sugyvenimą tarpe tautų, valstybių ir žmonių.

Koks gi komunistų vaidmuo?

Mes, Amerikos komunistai — skaitome minėtame pareiškime — esame, kaipo politinė partija sudėtine dalimi Amerikos žmonių kovų per pastaruosius keturiasdešimts metų. Anais laikais prieš Palmerio ablavas ir prieš deportacijų isteriją, pastangose suorganizuoti neorganizuotus darbininkus, istoriniais didžiosios depresijos laikais, pasauliniame kare prieš fašizmą arba vėliau kovoje prieš makartizmą, komunistai buvo pirmosiose eilėse. Taip pat šiandien kovoje prieš rasinę diskriminaciją ir išlaikymą taikos pasaulyje Amerikos komunistai ranka rankon eina su visais Amerikos žmonėmis ir žmonėmis viso pasaulio.

Paskutiniais desėtku metų, sako komunistai, mūsų partija nesigailėjo pastangų apginti Amerikos žmonių demokratines teises ir civilines laisves, išgelbėti ir apsaugoti Teisių Bilių. Aštriausi makartizmo smūgiai buvo nukreipti prieš komunistus. Trisdešimt komunistų vadų buvo pasodinti į kalėjimą. Trys jų ir šiandien tebelaikomi kalėjimuose. Šimtai kitų komunistų buvo sulaikyta ir persekiota. Nežiūrint viso to, šiandien komunistai stovi pirmosiose eilėse kovoje prieš nedarbą ir už civilines visų Amerikos žmonių laisves, už nusiginklavimą ir išlaikymą taikos.

Bet komunistai nepasitenkina vien tik kovomis už kasdieninius Amerikos žmonių poreikius. Jie taipgi siekia pilno socializmo laimėjimo, nes tiktai socializmas užtikrins laisvę ir progresą ir prašalins depresijas ir karus.

Kapitalizmas su savo karų istorija, brutališkuoju imperializmu ir masiniu nuskurdinimu žmonių negali patenkinti aukščiausių liaudies poreikių. Tiktai socializmas galėtų tai padaryti.

Štai jų programa

Savo atsišaukime į Amerikos žmones komunistai siūlo keturių punktų programą:

1. Sugrąžinkime darbus. Plačiausia federalinė ir valstijų viešų darbų programa. Gamyba taikai, o ne karui. Daugiau mokyklų, ligoninių, gyvenamųjų namų. Už didesnes algas. Už 30 valandų darbo savaitę su 40 valandų mokestimi. Už sumažinimą taksų visiems darbininkams ir žemųjų pajamų amerikiečiams. Šalin visus priešdarbininkiškus įstatymus.

2. Už pilnas lygias teises negrams. Galas segregacijai ir diskriminacijai.

3. Paremkime Kubos žmones kovoje prieš Batistos diktatūrą. Puerto Rikai pilna nepriklausomybė. Šalin visokia diskriminacija prieš puertorikiečius ir indėnus Amerikoje! Geri, kaimyniški santykiai su visomis Lotynų Amerikos šalimis. Amerikos valstybės departmentas turi liautis kišęsis į Indonezijos reikalus.

4. Už sugrąžinimą Teisių Biliaus visiems žmonėms. Amnestija politiniams kaliniams. Apsaugokime sveturgimių amerikiečių teises. Atšaukti visus minties kontrolės įstatymus. Išmesti visas Smith Akto bei Taft-Hartley įstatymo bylas.

Apie žymius žmones

Rašo D. M. Šolomskas

Leninas ir jo broliai

Apie Leniną yra parašyta šimtai knygų ir nerasime žmogaus, kuris nebūtų jo vardo girdėjęs. Bet apie Lenino brolius, tai nedaug žmonių žino.

Jo tėvai ir broliai

Lenino tikrasis vardas—**Vladimiras Ličio Ulianovas.** Leninas, tai vienas iš jo slapyvardžių, kuris galų gale pasidarė daugiau žinomas, kaip tikrasis vardas.

Lenino tėvas, Ilija Nikolajevič Ulianovas, buvo kultūriškas ir pirmeiviškas žmogus. Uralo kalnų Simbirsko guberniioje jis ėjo mokyklų inspektoriaus ir direktoriaus pareigas. Lenino motina Marija buvo daktaro dukra, taip pat apsišvietusi moteris.

Ulianovai užaugino tris sūnus: Aleksandrą, Vladimirą ir Dimitrijų, ir vieną dukrą — Mariją. Visa jų šeima susirišus su darbininkišku judėjimu.

Caristai pakorė Lenino brolį

Vyriausias Ulianovų sūnus buvo Aleksandras. Jis gimė 1868 metais ir caristai jį pakorė 1887 metais.

Vyresnysis Lenino brolis Aleksandras buvo gabus. Jis mokėsi Simbirsko gimnazijoje, ir 1883 metais ją baigė su aukso medaliu.

Ypatingai jis buvo gabus chemijos srityje.

Baigęs gimnaziją, Aleksandras įstojo į Peterburgo Universitetą. Ten jis susirišo su studentais, kurie buvo nariais "Liaudies valia", slaptos organizacijos, siekiančios nuversti carizmą.

Toje gadynėje Rusijoje darbininkų dar buvo nedaug. Jų judėjimas tik prasidėjo. Valstiečiai buvo tamsūs ir palaidi. Todėl studentų tarpe prigijo individualinio teroro veikla — žudyti caristus viršininkus ir pačius carus.

Aleksandras, būdamas gabus chemikas, tuojau patapo bombų ir kitų sprogstančių įrankių gamintojas.

Aleksandras studijavo gamtą. Jis parašė mokslinį veikalą apie gėlaus vandens gyvius ir jų veisimąsi. Už tą veikalą Rusijos apšvietos ministerija 1885 metais jį apdovanojo aukso medaliu.

1881 m. kovo 13 dieną nichilistai užmušė Rusijos carą Aleksandrą antrąjį. Į sostą atsisėdo jo sūnus Aleksandras tretysis. Šis, keršydamas už tėvą, buvo vienas iš baisiausių tironų.

"Liaudies valia", kurioje buvo Lenino brolis Aleksandras, nutarė užmušti tą tironą. Bet organizacijoj atsirado išdavikas. Suokalbis nepavyko. Vyriausi jo dalyviai, jų tarpe ir Lenino brolis Aleksandras, buvo suimti.

Ulijanovų šeima. Dešinėje (priešaky) sėdi Vladimiras (Leninas)

Caristai suruošė jiems teismą. Lenino brolis Aleksandras atsisakė nuo advokato, kad pats galėtų save ginti ir pasakyti kalbą prieš carizmą. Mat, caristai leisdavo besiginančiam sakyti kalbą. Lenino brolis kalbėjo drąsiai, įrodinėdamas, kad carizmas yra pavergėjas rusų ir Rusijos tautų, kad jis yra liaudies priešas ir galų gale bus nuverstas.

Caristai nuteisė Aleksandrą ir dar keturis jo draugus pakarti, o kitus ilgiems metams į katorgą.

1887 m. gegužės 8 dieną, dar saulei nepatekėjus, caristai pakorė Lenino brolį ir jo sandraugus Šliselburgo tvirtovėje (Dabar ji vadinasi Petrorepost).

Smūgis visai šeimai

Po šio įvykio caristai pradėjo persekioti Leninų ir jo brolius. Jų tėvas Ilija Ulianovas jau buvo miręs. Jis mirė 1886 metais, pirm jo sūnaus Aleksandro nelaimės. Krito caristų nuožiūra ant Lenino jaunesniojo brolio ir sesers.

Į aukštąsias mokyklas jiems uždarė duris. Į svarbesnius darbus taip pat neprimė.

Bet šeimos nariai nenusiminė. Jauniausias jų brolis Dimitrius lavinosi ir stojo į priešcaristinį judėjimą. Į Social-demokratų, vėliau virtusią Bolševikų - Komunistų, partiją, jis įstojo su pirmais metais jos susiorganizavimo, 1896 m. Buvo jos narių ir veikė iki mirties. Jis mirė 1943 m.

Jų sesuo Marija Ulianova, gimusi 1878 metais, taip pat stojo į judėjimą. Ji mirė tarybinėje santvarkoje 1937 metais.

"Eisiu kitu keliu", pareiškė Leninas

Vladimiras Iličio Ulianovas (Leninas) gimė 1870 m. balandžio 22 dieną Simbirsko mieste. (Dabar tas miestas jo pagarbai vadinamas Ulianovsk).

Leninas gabumo parodė jau pradinėje mokykloje. 1879 metais jis stojo į Simbirsko miesto gimnaziją. Užbaigęs ją, 1887 metais įstojo į Kazanės Universitetą.

Jis įstojo į marksistų studentų eiles, kai įvyko nelaimė su jo broliu. Caristai areštavo Leninų, dar 40 kitų studentų, ir juos išvijo iš universiteto. Po to jam buvo keblu mokslo srityje. Vienok 1891 metais Peterburge jis baigė advokato mokslą, kurio jam neteko praktikuoti, nes revoliucinė veikla tapo jo gyvenimo siela.

Kada caristai pakorė Lenino brolį, Vladimiras pareiškė **"Ne, mes neisime tuo keliu! Mes eisime kitu keli!"** Jis jau suprato, kad individualinis teroras — nudėjimas caro ir jo valdininkų — liaudies neišgelbės iš išnaudojimo ir vargo. Savo artimiems Leninas sekamai

aiškino:

Jeigu atsisėsi prie skruzdėlyno, naikinsi vieną po kitos skruzdes, vis vien jų neišnaikinsi. Kad atsiekti tikslo, reikia sunaikinti jų lizdą. Taip ir Rusijos liaudis galės išsilaisvinti tik sunaikindama carizmo sistemą.

Dar pirm susiorganizavimo Bolševikų (Komunistų) partijos, Vladimiras jau rašė brošiūras, dalyvavo tokiose organizacijose, kaip "Kovos sąjunga". 1893 metais Peterburge jis vadovavo marksistų studentų veikimui. 1894 m. išėjo jo knyga "Kas tokie liaudies draugai" ir eilė kitų.

Caristai daug kartų buvo areštavę ir ištrėmę Leninų. Jis — partijos narys nuo jos susiorganizavimo. Jis daug kartų turėjo vykti į užsienį ir ten veikė tarpe politinių emigrantų.

1903 metais, partijos Antrajame suvažiavime, jis išdėstė naujos organizacijos formą ir taktiką, kas pagimdė vardą "bolševikai", nes delegatų dauguma ("bolšinstvo") rėmė jo poziciją.

Laike Pirmojo pasaulinio karo Leninas gyveno užsienyje. Po caro nuvertimo 1917 metų balandžio 16 dieną jis sugrįžo į Petrogradą. Ir tą pat dieną iškėlė obalsius kovai už socialistinę santvarką.

Kerenskinis režimas puolė darbininkus. Ponų ir kapitalistų valdžia buvo paskyrus didelę sumą pinigų, jeigu kas suims gyvą ar mirusį Leninį. Bet partija jį apsaugojo.

Nors jis turėjo slapstytis, bet ruošė ir vadovavo partiją ir liaudį paėmimui galios į savo rankas.

1917 m. spalio 20 d., tai yra penkiomis dienomis pirm Proletarinės revoliucijos, Leninas slaptai sugrįžo į Petrogradą.

Spalio 25 d. (lapkričio 7) Antrasis Sovietų Suvažiavimas paėmė galią į savo rankas ir paskelbė, kad šalyje bus įvykdyta socialistinė santvarka.

1917—19220 metais tarybinę santvarką puolė kontrrevoliucija, kuriai 18-ka užsienio valstybių gelbėjo.

Ilgas ir sunkus buvo pilietinis karas. Leninas parodė ne vien politinio, bet ir karinio gabumo.

Po nugalėjimo intervencijos, Lenino sveikata susilpo, ypatingai po to, kada 1918 metais viena iš suokalbininkų jį peršovė.

Leninas mirė 1924 m. sausio 21 d., sulaukęs tik 54 metų amžiaus.

Kai amžinosios dykumos pavirs medvilnės laukais, sodais ir vynuogynais

Rašo
S. BISTRICKAS ir V. MINIOTA

Ištvermingieji žirgai

Draugai turkmėnai mums daug pasakojo apie puikiuosius achaltekino žirgus, galinčius pakelti didį karštį, ilgai išbūti be vandens, įveikti didelius atstumus dykumoje. Achaltekiniečiai devyniais šimtais metų senesni už garsiuosius arabų žirgus. Legenda skelbia, kad mylimojo Aleksandro Makedoniečio arklio Bucefalo gyslomis tekėjęs achaltekiniečių kraujas. 1935 m. keturių tūkstančių trijų šimtų kilometrų nuotolį nuo Aščhabado iki Maskvos jie įveikė per aštuoniasdešimt keturias dienas.

— Vykit į "Aščhabado" kolūkį. Ten auginami šie žirgai, — patarė.

Laukus jau gaubė sutemos, kai mes atvykom į šį kolūkį.

—Kažin ar spėsim ką pamatyti, — galvojom važiuodami prie kolūkio fermos.

Bet mums nusišypsojo laimė. Tuo metu kaip tik vienas kolūkietis ruošiasi jodinėti žirgus.

Sunku apibūdinti achaltekiniečio žirgo grožį. Tamsus, juodbėris, jis besileidžiančios saulės spinduliuose nušvito lyg varinis. Kaip pūką pakėlęs raitelį, išrietęs sprandą, jis subildėjo į kietą žemę eikliomis kojomis ir it vėjas nulėkė laukais.

Vieno šautuvo istorija

— Ką čia stoviniuojat tamsoje? Užeikit į trobą,— pakvietė kolūkio pirmininkas Changildijevas Anangildi.

Kaip ir daugelio kolūkiečių, Changildijevo namas buvo naujas, mūrinis, viduje švietė elektra. Tačiau kambaryj — nė vienos kėdės. Sienos apdengtos kilimais, kilimais išklotos grindys. Tik ant nedidelio staliuko kampe stovėjo radijo aparatas, kitam kampe — medžioklinis šautuvas

Tik dabar pastebėjom ant pirmininko krūtinės žėrinčią Aukso žvaigždę. Pasirodo, už gausų daržovių derlių užpernai jam buvo suteiktas Socialistinio Darbo Didvyrio vardas.

— Šeimininkas, matyt, medžiotojas,— pradėjom pokalbį, — rodydami į medžioklinį šautuvą.

—O šio šautuvo didelė istorija. Su juo man net prieš basmačius teko kovoti.

Changildijevas Anangildi ėmė pasakoti, kaip bajai, suėję į bandas, užversdavo vandens šulinius, kad dechkanai - valstiečiai nuo troškulio mirtų, kaip grobstė, naikino gyvulius, kaip jiems padėdavo anglai savo ginklais, kaip jie rasdavo prieglobstį anapus Kopet-Dago kalnų. Todėl dechkanai ir padėjo Raudonajai armijai naikinti basmačių gaujas.

—Nuo to laiko ir stovi pas mane šis šautuvas, — sako Changildijevas ir nutyla.

Po kiek laiko pamažu vėl užsimezga pokalbis apie vandenį — tai neišsenkama tema turkmėnams.

Sena šių žmonių svajonė

Paversti Kara - Kumus medvilnės laukais, sodais, vynuogynais — sena turkmėnų svajonė. Daug pateikta įvairių planų, projektų. Vieni jų paprasti, kiti grandioziški. Sibiro upės Irtyšas su Obe neša milijardus kubinių metrų vandens į Šiaurės ledjūrį. Mokslininkai, inžinieriai planuoja šias upes pasukti nauja vaga į Vakarus, į Kaspijos jūrą, ir jų vandeniu drėkinti Vidurinės Azijos dykumas. Kalbama ir apie didžiausios Vidurinės Azijos upės — Amu - Darjos pasukimą į Kaspijos jūrą. Šie planai— ateities svajonė. Dabartiniu metu kasamas Kara-Kumų kanalas. Mudu ir stengėmės patekti prie naujosios statybos.

Iki Čardžou (srities centras), šešis šimtus kilometrų skridome lėktuvu. Nutūpus pareiškė, kad į Kerki galim patekti tik už dienos arba visą parą važiuoti traukiniu, o paskui persikelti keltu per Amu-Darją. Prisiėjo laukti.

Čardžou (keturi keliai) išsidėstęs kairiajame Amu-Darjos krante. Žiūrime į šią kelių respublikų maitintoją.

—Kiek milijonų hektarų galima šiuo vandeniu sudrėkinti!

Tuos žodžius taria kolūkiečiai, mokslininkai, partiniai darbuotojai. Apie didįjį vandenį girdėjome kalbant ir Čardžou viešbuty. Mums pasisekė. Čia, pakeliui į Maskvą, į visasąjunginį medvilninkų pasitarimą, susirinko geriausi Čardžou ir Tašau sričių žmonės.

"Labas, draugai!"

Pirmūnai tempė su savim po kelis moliūgus. Kreipėmės į kambario draugą, kad paaiškintų.

—Matyt, jūs ne vietiniai, jog nežinote, kad Čardžou moliūgai žinomi visame pasaulyje. Kolūkiečiai juos vežasi į Maskvą — pavaišinti maskviečius, kitų respublikų žemdirbius.

Patvirtinome, kad ne vietiniai, iš Lietuvos.

— Iš Lietuvos? Labas, draugai!

Lietuviškas pasveikinimas mu nustebino, nes Užkaukazėje teko sutikti žmones, kurie buvo lankęsi Lietuvoje. Naujasis mūsų pažįstamasis — ypatingas. Chalikberdy Molajevas kovojo lietuviškajame junginyje. Buvo būrio vadu. Jo vadovaujami artileristai triuškino fašistus ties Šiauliais, Tilže, vadavo Klaipėdą, grūmėsi Latvijoje, su pergale grįžo į senąjį Vilnių. Molajevas labai šiltai atsiliepia apie Lietuvos valstiečius, prisimena, kaip lietingą rudens naktį prie Joniškio valstietis lietuvis jį priglaudė, pavalgydino, išdžiovino rūbus. Jis neblogai kalba lietuviškai, prisimena buvusius savo karius, su kai kuriais susirašinėja. Neseniai gavo iš Kauno laišką nuo Juozo Gurnio.

Molajevas prašo perduoti karštus, kaip Turkmėnijos saulė, linkėjimus visiems jo būrio kariams, visiems pažįstamiems.

Brangieji kailiukai

Besikalbant apie Lietuvą, pas Molajevą užsuko žymus karakulio žinovas Arvedovas. Naudodamiesi proga, paprašėme, kad jis trumpai mums papasakotų.

Štai trumpas pasakojimo turinys.

Tik trys šalys — Afganistanas, Pietų Afrika ir Tarybų Sąjunga teikia į pasaulinę rinką karakulio kailiukus. Iš ko jie gaunami? Vilurinės Azijos respublikose, Kazachstane, auginamos specialios avys. Jų ėriukai juodi, garbanoti. Nuo to ir vadinami karakuliu—juoda garbana. Kailiukams tinka dienos-trijų ėriukai. Vėliau garbanos praryksta. Turkmėnijoj laikoma iki pusketvirto milijono karakulinių avių. Ne visi avinukai būna juodi. Pasitaiko ir pilkos, rusvos spalvos. Jų kailiai brangesni. Patys brangiausi aukšiniai (sur) kailiukai, kurie pasitaiko labai retai. Karakulio žinovas pasididžiuodamas sako, kad Turkmėnijos karakulis labai vertinamas tarptautinėse mūgėse.

Vanduo kasa kanalą

Ties Kerki Amu-Darja išsišakoja. Nuo vienos šakos ir prasideda Kara - Kumų kanalas. Kanalas tęsis devynis šimtus dvidešimt kilometrų.

Patenkame į kanalo pradžią. Tarp gilių krantų Amu-Darja varo savo vandenis į pietinius Kara-Kumus. Pusantro šimto metrų platumo kanalas primena srauniąją Nėrį. Tik vanduo kavinis. Į vakarus plaukia kateriai, sunkiasi pakrautos baržos. Du šimtai ketriasdešimtame kilometre (iki čia jau atėjo vanduo) sutikome kanalo statybos viršininką Semioną Kališniuką..

—Kanalą stato daugelio mūsų šalies tautų atstovai. Iš lietuvių buvo studentai. Jus domina statybos ypatingumai? Į vakarus kanalą kasa pati Amu-Darja.

—Kaip upė gali kasti kanalą?

—Paprastai. Išimame žemę nedideliame siaurame ruože bei paleidžiame juo vandenį ir nedidelius mechanizmus, kurie platina kanalą. Paskui plaukia stambios žemsiurbės. Viena jų atgabenta iš Cimlianskos vandens saugyklos statybos. Ji per pamainą išima dvylika tūkstančių kubinių metrų žemės ir išmeta ją į krantą. Kol plaukiojantieji mechanizmai išplatina, pagilina kanalą, ekskavatoriai kasa siaurą kanaliuką. Vėl paleidžiamas Amu-Darjos vanduo, vėl paleidžiami mažieji mechanizmai, o po jų ir "sunkioji artilerija" — žemsiurbės. Kaip matot, upė neblogai atlieka kasėjo darbą.

Nuo Mary pusės visus kanalo statybos darbus atlieka sausumos mechanizmai.

Milžiniškas projektas

Ukrainietis Kališniukas nemažiau susirūpinęs naujų žemių įsisavinimu, negu "Sovet Turkmenistany" kolūkio pirmininkas Achmedjarovas.

— Kara - Kumų kanalas įgalins drėkinti daugiau žemės, negu dabar įdirbama visoje Turkmėnijoje. Tiktai drėkinamų ganyklų plotai padidės penkiais milijonais hektarų. Vien karakulinių avių skaičius pasipildys daugiau kaip milijonu. Ir kas svarbiausia, — rankos mostelėjimu viršininkas pabrėžia šiuos savo žodžius, — naujasis kanalas padės Turkmėnijai per šį penkmetį du kartus padidinti medvilnės gamybą.

Jis mosteli ranka į kairę.

—Jau šiemet čia trys nauji tarybiniai ūkiai sės medvilnę. Steigiami kolūkiai. Šiame penkmetyje kanalo zonoje bus pastatyti trys medvilnės valymo fabrikai.

Kaip smėlio audros išvaikė amerikiečius

Kara-Kumų kanalo entuziastas Semionas Kališniukas skuba į vakarinį statybos barą, o mes rengiamės tęsti savo kelionę toliau. Pakeliui į Kerki prisimename Aščhabade girdėtą istoriją, kaip 1912 metais amerikiečiai svajojo Kara-Kumuose nutiesti kanalą. Atvažiavo tada Devisas, Mekis. Su jais dar keliolika žmonių — ištisa ekspedicija. Pradėjo ieškoti geriausios vietos kanalui. Pateko amerikiečiai į dykumą. Keturiasdešimties - penkiasšimties laipsnių karščiai, troškulys, smėlio audros, neišpasakyti sunkumai atbaidė ekspediciją. Susirinkę savo mantą, amerikiečiai skubėjo kuo greičiau išsinešdinti už Atlanto.

Tarybiniai žmonės, įveikdami didžius sunkumus, nugali dykumą ir neša Turkmėnijai kelis tūkstančius metų svajotą didįjį vandenį.

Pranyks iš žmonių atminties ir sena, kaip pati turkmėnų tauta, patarlė apie tai, kad lašas vandens brangesnis už ašarų klaną.

Iš Lietuvos

TRUPUTIS IŠ DAUGŲ

Daugai. — Praėjusią žiemą ant Daugų ežero įvyko tradicinės žirgų lenktynės, kuriose dalyvavo šeši kolūkiai ir 25 žmonės.

Pirmą vietą laimėjo Gabrys Dobrovolskas, Daugų saugumo milicijos arklių šėrikas. Premija gavo stalinį laikrodį.

Antroje vietoje buvo "Lenino keliu" kolūkio pirmininkas Kazys Bieliauskas— gavo foto aparatą.

Trečioje vietoje —"Tėviškės" kolūkio kolūkietis Jonas Komondulis.

Kovo 8 d. buvo atidaryti miesto Kultūros namai.

Kovo 13 d. į Kultūros namus persikėlė rajoninė biblioteka. Mūsų biblioteka turi 12 tūkstančių knygų fondą ir 600 skaitytojų.

O. Česnulevičiūtė,
Daugų rajono
b—kos vedėja

EUGENIJA TAUTKAITĖ

Takais takeliais į didį kelią

(Tąsa)

Tuo laikotarpiu įvyko dar vienas istorinis faktas. 1919 m. vasario 10 d. Minske buvo sušauktas bendras vadovaujančių komjaunimo organizacijų—Baltarusijos Komjaunimo Centro Komiteto ir Lietuvos Komjaunimo Laikinojo Centro Biuro — atstovų pasitarimas. Jame buvo nutarta abiem organizacijoms susivienyti į Lietuvos ir Baltarusijos Komunistinę jaunimo sąjungą ir sudarytas bendras Komjaunimo Centro Komitetas, kurio sekretoriumi išrinktas Juozas Greifenbergeris. Taip pat buvo numatyta leisti Lietuvos ir Baltarusijos Komjaunimo sąjungos centrinį organą — "Komunizmo fakelą" — lietuvių, baltarusių ir rusų kalbomis, tačiau tesuspėjo išeiti tik vienas numeris rusų kalba. Kovo mėnesį Lietuvos ir Baltarusijos Komjaunimo Centro Komitetas persikėlė į Vilnių.

Vilniaus komjaunimo organizacija smarkiai augo. Po kiek laiko buvo išrinktas naujas komjaunimo Vilniaus miesto komitetas, kurį sudarė pirmininkas S. Alperavičius, sekretorius Saminskis, Volovas, Sereiskis ir aš. Tuo metu Vilniuje dar gyvavo priešiškos darbininkų jaunimo organizacijos: "Jungbundo," kuri stengėsi atitraukti žydų darbininkų jaunimą nuo bendros darbininkų kovos, ir taip vadinama "Socialistinė jaunimo sąjunga." Tačiau Vilniaus komjaunuolių agitacijos dėka šios abi organizacijos nustojo gyvavusios ir daugumas jų narių įsiliejo į komjaunimą. Drauge su jais į komjaunimą pateko nemaža smulkiaburžuazinio elemento, kuris į komjaunimo sąjungą žiūrėjo tik kaip į kultūrosšvietimo, lavinimosi organizaciją. Tai buvo daugiausia moksleiviai, kurie, pagauti pakilios revoliucinės nuotaikos, labai energingai, aktyviai ėmėsi švietimo darbo, savišvietos. O darbininkų jaunimas, mažai arba visai neraštingas, užguitas, nedrąsus, dar nepakankamai susipratęs, į tai žiūrėjo abejingai, jautėsi atstumtas nuo politinės veiklos.

Bet nei senasis komjaunimo komitetas, nei naujai išrinktasis nesugebėjo tinkamai vadovauti tai didžiulei masei, kuri įsiliejo į Vilniaus komjaunimo organizaciją. Komjaunimo vadovybė, susižavėjusi dideliu narių skaičiumi, visai užmiršo pagalvoti apie jų socialinę sudėtį, nesugebėjo įtraukti daugiau fabrikų ir dirbtuvių darbininkų, o taip pat kaimo jaunimo.

Tačiau, nepaisant daugelio trūkumų, Vilniaus komjaunimo organizacija pasižymėjo kovingumu, beribiu atsidavimu darbininkų klasei, o svarbiausia—ji buvo Lietuvos Komjaunimo sąjungos įkūrėja.

"KOMJAUNIME, PRIE GINKLO!"

Daug šaunių ir šlovingų žygių Vilniaus komjaunimas įrašė į Lietuvos darbo žmonių kovos istoriją.

1919 metai — tai audringų kovų metai. Virš mūsų jaunos Tarybų šalies pakibo juodi debesys. Baltųjų generolų gaujos apsupo ją iš visų pusių. Lietuvos ir Lenkijos buržuazija, Antantės remiama, puolė Tarybų Lietuvą. Lietuvos ir Baltarusijos Komjaunimo Centro Komitetas paskelbė: 'Komjaunime, prie ginklo!" Į šį šūkį gyvai atsiliepė darbininkų jaunimas. Vilniaus komjaunimo organizacija jau buvo įvedusi būtiną visų savo narių karinį apmokymą ir nutarė organizuoti komjaunimo karinį būrį, į kurį priimti visus norinčius, neskiriant lyties, ne jaunesnius kaip 16 metų amžiaus, fiziškai sveikus ir mokančius valdyti ginklą.

Komjaunimo Centro Komitetas pritarė šiai Vilniaus komiteto iniciatyvai ir padėjo organizuoti komjaunimo karinį būrį. Šį nutarimą su didžiausiu entuziazmu sutiko visi komjaunuoliai, išskyrus tuos, kurie atsitiktinai buvo pakliuvę į komjaunimą. Tas atsitiktinis elementas pabūgo, supratęs, kad komjaunimas — tai rimta, kovinga organizacija ir jos nariams reikia atkakliai ir narsiai kovoti. Todėl kai kas pasitraukė iš komjaunimo, ir taip jo gretos išsivalė nuo smulkiaburžuazinio elemento.

Komjaunimo karinį būrį sudarė patys geriausieji jaunuoliai ir merginos. Tiesa, merginų buvo nedaug, iš viso tik septynios: vilnietės Bronė ir Polė Kazlauskaitės (dabar komunistų partijos narės, gyvena Maskvoje), Kazio Rimšos sesuo Elzė Rimšaitė (jau mirusi), Vilniaus darbininkės Cilė Mekleraitė ir Lija Levinaitė, Aldona Matulaitytė (dabar gyvena Vilniuje) ir aš. Tai buvo retas Lietuvos darbininkų klasės istorijos faktas, kad merginos paėmė į rankas ginklą ir ėjo ginti savo iškovotos laisvės.

Pradžioje į komjaunimo karinį būrį įstojo 50 jaunuolių, vėliau būrys padidėjo iki 100 karių. Taip susikūrė pirmasis karinis komjaunuolių būrys, pavadintas Karolio Libknechto vardu. Tą vardą pasirinkome todėl, kad Karolis Libknechtas buvo pirmasis Vokietijos komjaunimo organizatorius. 1919 m. sausio 15 d. jį nužudė šeidemaniečiai (dešinieji Vokietijos socialdemokratai).

Karinis komjaunimo būrys uoliai ėmėsi karinio apmokymo. Prasidėjo reguliarūs kariniai pratimai, kuriuos vesdavo karinio komisariato paskirtas buvęs caro armijos karininkas. Savų specialistų tuomet dar neturėjome. Komjaunimo karinio būrio vadu buvo išrinktas ir karinio komisariato patvirtintas Kostas Ivanovas (žuvęs pilietinio karo metu). Baigus karinio apmokymo kursą, karinis komisariatas atsiuntė specialų instruktorių patikrinti mūsų žinioms.

Atsimenu, tą, kaip mes vadinome, "egzaminų dieną," visi stengėmės pasirodyti labai gerai. Mus išrikiavęs instruktorius tuojau pastebėjo, kad būryje yra merginų. Jis labai nustebo, nors jokiu būdu negalėjo prikibti prie mūsų žinių: mes mokėjom puikiai šaudyti ir visus kitus pratimus atlikom nė kiek ne blogiau už vaikinus. Po patikrinimo karinio komisariato įgaliotinis įsakė merginoms išeiti iš rikiuotės ir paprašė į atskirą kambarį. Čia jis pradėjo mums aiškinti, kad merginoms netinka tarnauti armijoj. Mes gi atsakėme, kad esame pilnateisiai žmonės ir tarnaujame revoliucijai. Jis buvo labai pasipiktinęs mūsų atsakymu.

Tas instruktorius, buvęs caro kariuomenės karininkas, vėliau, kai baltalenkiai užėmė Vilnių, tapo išdaviku. Jis išdavė mūsų komjaunimo karinio būrio aktyvią narę Bronę Kazlauskaitę, kuri Vilniaus gatvių mūšiuose buvo sužeista į koją ir negalėjo pasitraukti drauge su mūšiškiais. Ją sužeistą nugabeno į Lukiškių kalėjimą, žiauriai kankino ir tyčiojosi iš jos.

Karolio Libknechto vardo Vilniaus komjaunimo karinis būrys pradžioje įsikūrė Varnų gatvėje Nr. 3, lenkų gimnazijos patalpose. Tačiau ten buvo nelabai patogu, todėl vėliau būrys persikėlė į Vokiečių (dabar Muziejaus) gatvėje esantį nedidelį viešbutį. Čia mes gana gerai įsikūrėme: gavome patogias patalpas ir salę, kurioje klausydavom politinių paskaitų. Šiuos specialiai mums suorganizuotus kursus turėjo lankyti visi karinio būrio kariai.

Komjaunimo karinis būrys, baigęs karinio parengimo kursą ir išlaikęs patikrinimą, prašėsi į frontą. Tačiau karinis komisariatas nežinia kodėl vis delsė, — galvojom, kad nepasitiki mūsų jaunumu.

Balandžio 17 dieną Vilniuje pasklido gandai, kad lenkų legionierių gaujos pralaužė Lydos frontą. Komjaunimo karinis būrys pradėjo dar labiau nerimauti ir veržtis į frontą.

Balandžio 19 d. naktį, dar prieš auštant, pasigirdo aliarmo garsai. Visas būrys kaip vienas žmogus žaibo greitumu stojo rikiuotėn. Gavome įsakymą skubiai vykti į karo komendantūrą, kuri tuo metu buvo Katedros aikštėje.

—Tai mus tikrina. Mes įrodysime savo tinkamumą, — įsitikinę kalbėjo komjaunuoliai.

Tyli naktis. Žygiuojame po du. "Nejaugi tai tyla prieš audrą?"—persmelkia nujautimas.

Gatvė tuščia. Rytuose brėkšta. Staiga nuo Aušros vartų tamsoj vos įžiūrimi atslenka pilki šešėliai. Išskirtam legionierių konfederates. Aišku — priešas mieste. Aiškūs ir jo kraugeriški kėslai.

—Priešas mieste, nėra tikslo eiti toliau, — pasakė Juozas Greifenbergeris. Tačiau Kostas Ivanovas, komjaunimo karinio būrio vadas, pasipriešino, aiškindamas, kad negalima laužyti karinės drausmės: jeigu įsakyta eiti į komendantūrą, mes privalome tai vykdyti.

(Bus daugiau)

Netikėtai nuvykus Chicagon

Visai netikėtai, savo seselės privatiškais reikalais šaukiamas, turėjau vykti Chicagon. Balandžio 4-tą dieną, 7-tą valandą ryto, trys dūšios: žentas, duktė ir aš — atsisveikinom su likusiais namiškiais, sėdam į automobilį ir maunam vakarų link.

Pavasario saulutės veidelį šluosto pilki debesėliai, bet motina žemelė dar miega giliu žiemos miegu. Naująja Turnpaika, kuri neturi jokių skerskelių ir leidžiama važiuoti 65 mylių greičiu per valandą — važiuok ir norėk važiuoti.

Ir štai mes, išlindę per Pennsylvanijos valstijos kalnų net septynis tunelius, suvynioję 800 mylių kamuolį, 11-tą valandą tos pačios dienos vakaro jau bučiuojamės su giminėmis, Chicagoj!

Mūsų laikas taip buvo griežtai aprubežiuotas, kad turėjome skaitytis su kiekviena mylia ir valanda. Bet, visgi, aš tikėjausi pasimatyti bent su Vilnies personalu, o užvis labiausia, tai su Leonu Prūseika.

Pageidavimas išsipildė

Taip vadinamoj Didžiojoj Subatoj apie pietus, peržengęs Vilnies ofiso slenkstį, radau man nepažįstamą moteriškaitę ir vyriškį (gaila, kad neužsirašiau pavardžių) ir tuoj suėjom į pirmutinę pažintį. Kiek pasikalbėjus pareiškiau, kad norėčiau pasimatyti su draugu Prūseika. Tuoj tas draugas, įsodinęs mane į Vilnies išvežiojimo trokutį, nuvežė pas draugus Jokubkus, ir aš jau spaudžiu Leono ranką!

Leonas ligų vargintas ir suvargintas... Įlindęs į naktinę eilutę, sėdi prie laikraščiais bei knygomis apkrauto stalo, pradėjęs ką tai rašyti. Sakosi, kad operacijos pasekmės gan pakenčiamos, viskas povaliai tvarkosi, bet rimtai atsisako tarnauti kojos... Tikėkime, kad su pavasario saulutės gaivinančiais spinduliais sustiprės ir draugo Prūseikos kojos.

Tenka pastebėti dar ir tai, kad draugas Prūseika nors kūniškai ir suvargęs, bet su aukštai pakilusia dvasia tikisi, kad visi nesmagumai bus nugalėti! Teiraujasi, klausinėja apie filadelfiečius, brukliniečius, kaip tas ar kitas draugas ar draugė laikosi? Tik, deja... Jau daugelio draugų nesiranda tarp gyvųjų. Retėja mūsų būrelis, kaip kirviais skinama giružė...

Taip ir praleidau visą popietį besikalbėdamas su Leonu ir draugais Jokubkais. Klausėmės ir radijo programos net iš Vilniaus. Bet visą muziką sugadino, tai Chicogą užklupusi audra su perkūnija, žaibais, ir lietum. Vakarop atvažiavo ir draugai Yuriai. Kiek pasikalbėję, nuvažiavome į Mildą, į daktaro Kaškiaučiaus kūrybai ir gyvenimui apibūdinti surengtą paskaitą, lietui dar vis tebepilant.

Mildos pastatas moderniškai įrengtas ir visokiems parengimams, mitingams ir baliams atsakantis. Didelė salė su balkonu, dideliu steičium, gražiomis scenerijomis, pilnai atsako visokiems perstatymams. Garbė čikagiečiams už taip sumodernizuotą ir išgražintą Mildą!

Nors ir tokiame blogame ore, bet daktarą Kaškiaučių pagerbti susirinko gan skaitlingas draugų bei draugių būrelis. Draugas Jokubka, savo referatu, perbėgo Dr. Kaškiaučiaus gyvenimą nuo pačios jaunystės iki šių dienų. Palietė jo vargingą kelionę nuo jauno studentėlio iki daktaro profesijos; jo pasiaukojimą lietuvių tautai kaip literatūrine kūryba, taip ir daktariškais patarimais per spaudą.

Susitikimas su draugais

Skaitymui pasibaigus, teko susitikti su daugeliu seniai matytų draugų ir sueiti į naujas pažintis. Teko susimušti delnais ir su senais škotiečiais — Vincu Rudaičiu ir Kazimieru Matukaičiu. Džiaugiuosi, kad taip netikėtai teko pasimatyti su tokiu gražiu būreliu savų vienminčių.

Susirinkimui pasibaigus, draugas Yuris privežė prie mano seselės durų ir aš, atsisveikindamas draugus Yurius, atsisveikinau ir su čicagiečiais.

Velykas praleidę šeimyniškoj nuotaikoj pas seselę, pirmadienio popietyje vėl pasinešėme rytų link. Buvome nusitarę tik automobilyje kiek prasnausti, pasilsėti ir vėl važiuoti, bet... Apie 12-tą nakties įvažiavome į tokią pūgą, kad dangus su žeme maišosi. Apdrėbė visus langus ir mes, vargais negalais prisikasę prie keleivius aptarnaujančios stoties, subėgom į vidų. Audros suvytų keliauninkų buvo pilna stotis. Kiek užkandę, sueinam į poilsio kambarį. Čia irgi pilna žmonių: moterys sėdi ant krėslų, o vyrai ant grindų.

Senelis apie pavojų

Įsiklausius pokalbių, daugumas kaltina atombombų sprogdinimus už oro nepastovumą. Štai, repečkomis atsistoja ant kojų tvirto subudavojimo senelis, ir, lazdele baksnodamas į pašonę savo kaimynui, tokiam pat seneliui, garsiai pipirina: Pasakyk tu man, ar kada nors, prieš tų bombų sprogdinimą, mus lamdė tokie gamtos prajovai, kaip dabar? Vakar lijo ir perkūnavo, šiandien sniego audra... O kas gali užtikrinti, kad išėję iš šios stoties, nerasime savo automobilius tornado sulamdytus, išvartytus ir nuneštus?!

Seneliui kiek atsikvėpus, publika paplojo delnais. Senelis, pasiganėdinančiai nusišypsojęs, vėl tęsė: Tų bombų dulkės ne tik nuodina gyvybę ant sausžemio, žuvis vandenyse, o ir visą gamtą verčia aukštyn kojomis! Tikėkite manim: jeigu nebus sustota monkytis su tų bombų sprogdinimu, taibus išmušta ir pati žemė iš savo orbito, susilauksime antros ledų gadynės ir antro patapo!

"O tu būsi antru Nojum!" — atsikirto jo kaimynas.

Publika net kvatodama paplojo delnais. Pirmasis senelis pasakęs "Sutinku", vėl susirangė šalia savo kaimyno, padavė jam ranką ir pasiganėdinančiai šypsodamasis, užsikūrė cigaretę.

Išsėdėję toj stotyj iki dienai brėkštant ir audrai aprimus, mes vėl kasėmės namučių link. Dasikasę iki Pennsylvanijos kalnų, vėl atsidūrėm nepavydėtinoj padėtyj. Sniegas tirpsta, nuo kalnų bėga gaudonas molio pliuturzė ir mano žentelio, prieš kelionę numazgotas ir nušvaksuotas automobilis, kitų automobilių tapo taip apmaliavotas, kad biauru buvo į jį pažiūrėti, namon parvažiavus.

Senas Vincas

Sprogimų pagalba žymiai pakeis žemės paviršių

Sprogstančioji medžiaga naudinga, kada ji vartojama žmonijos gerovei. Kanadiečiai susprogdino kalną įplaukoje į Vancouverio uostą, kuris kliudė laivų plaukiojimui.

Tarybų Sąjungoje jau atlikta visa eilė didelių sprogdinimų žmonių naudai ir dar planuojama jų daugiau.

Sovietų inžinieriai jau įvykdė tris sprogdinimus Uralų Kalnų srityje ir to pagalba keičia Kolonga upės tekėjimo kryptį.

1956 m. balandžio mėnesį su pagalba 174 tonų dinamito sudaužė 65,000 kubiškų mastų uolą ir atidarė 1,500 pėdų ilgio kanalą Kolonga upės tekėjimui.

1257 m. gruodžio 7 dieną ten buvo išsprogdinta 432 tonos dinamito ir išmuštas dar 1,150 pėdų ilgio kanalas. Šis sprogdinimas sutriuškino 150,000 kubiškų mastų uolą.

1958 m. kovo 25 dieną tarybiniai inžinieriai ten išsprogdino 3,100 tonų dinamito, kuris sutriuškino 981,000 kubiškų mastų uolą, išmušdamas 4,000 pėdų ilgio, 300 pločio ir 80 pėdų gylio griovį.

Taigi, inžinieriai jau išmušė 6,650 pėdų ilgio naują vagą Kolonga upei. Jų planas nukreipti upės tekėjimą ten, kur vanduo bus naudingas. Nukreipdami upės tekėjimą į kitą pusę, senoje vagoje apsausina didelius geležies rūdos klodus Petrovsky-Uralski metalo fabrikams.

1957 m. gruodžio 19 dieną tarybiniai inžinieriai, netoli Taškento, išsprogdino 1,000 tonų dinamito. Sprogimas išnešė 650 pėdų aplinkui ir 150 pėdų gylio duobę. 400 sunkvežimių išvežė suardytą žemę. Taip sprogimo pagalba "iškasta" vandens patalpa stepių drėkinimui.

Tarybiniai inžinieriai turi visą eilę planų atlikimui darbų. Jie sako, kad galima po Kaspijos jūra išsprogdinti tunelį, kuris sutrumpintų 1.000 mylių geležinkelio kelią tarpe Užkaukazijos ir Užkaspijos.

Jie daro planus išsprogdinti tunelį po Himalajaus kalnais, aukščiausiais pasaulyje, kad pravesti geležinkeli, jungiantį Indiją ir Tarybų Sąjungą.

Jie turi planą pramušti tunelį apačia Kerčio sąsiaurio, kad geležinkeliu sujungus Krymo pussalį ir Kubanės sritį. Dabartiniu laiku per tą sąsiaurį traukínius kelia, baržomis iš vienos pusės į kitą.

Sovietiniai inžinieriai vėl kelia klausimą apie sujungimą Čukotkos, Sibiro dalies, su Alaska per Beringo sąsiaurį. Jie siūlo pastatyti per sąsiaurį užtvanką. Viršum jos traukiniai sujungtų Alaską (Ameriką) su Sibiru (Azija). Jie įrodinėja, kad daug naudos būtų iš traukiniais susisiekimo tarpe Senojo pasaulio ir Naujojo. Taipgi užtvanka sulaikytų šalto vandens srovę iš Ramiojo vandenyno į Lediniuotąjį. Tada iš Atlanto vandenyno toliau tekėtų šiltoji Gulf Stream srovė ir Lediniuotasis vandenynas pasidarytų daug šiltesnis.

Šiaurinių upių vanduo plauks į Kaspiją

Leningrade vandens jėgainių institutas išdirbo planą, kaip pasukti galingų šiaurinių upių tekėjimą į Kaspijos jūrą. Kaspijos jūja yra šiltoje juostoje, ir nepaisant to, kad į ją neša vandenis tokios didelės upės kaip Volga, Uralas, Emba, Kuma, Terekas ir Arakas, jūros vanduo nuo 1930 metų sumažėjo ant septynių pėdų.

Tuo kartu tokios galingos upės, kaip Šiaurinė Dauguva, Pečiora, Vyčegda, Suchona, neša savo vandenį į Lediniuotąjį didįjį. Tarybiniai mokslininkai, prieš akyje su G. V. Dimitrovu, išdirbo planą, kad išgelbėti šių upių vandenį ir jį pasukti į Kaspijos jūrą.

Sulyg planu, bus skersai Pečiorą ir Vyčegdą upes pastatyta cemento ir žemių užtvarai. Tai bus milžiniškos užtvankos, po aštuonias mylias ilgio ir 2,600 pėdų aukščio. Tie užtvarai sulaikys upių vandenį. Ir taip Pečioros, Vyčegdos ir Kamos aukštupyje susidarys dirbtinė jūra. Tarpe Kama ir Vyčegdos upių bus prakastas 60 mylių kanalas.

Kada dirbtinėje jūroje susirinks labai daug vandens, tada jis kanalu tekės į Kamą, o pastaroji įtekės į Volgą. Volga apie 41 milijardą kubiškų metrų pridedamojo vandens jau neš į Kaspijos jūrą.

Kad vanduo nemažėtų Pečioroje ir Vyčegdoje, žemiau tų užtvankų, tai ant upių bus pastatyta naujos užtvankos, kurios sulaikys vandens tekėjimą į didjūrį. Prie tų užtvankų bus pastatyta elektros gaminimo jėgainės.

Pravedus gyvenimą šiuos darbus, padidės vandens kelių kiekis susijungimui su Volgos ir su kitomis upėmis ir jūromis. Atminkime, kad dabar prie Maskvos yra panaši jūra, kuri jungiasi kanalais su Baltijos ir Baltąja jūromis, o Volga su Kaspijos ir Volgos-Dono kanalu su Juodąja jūra.

Inžinierius G. V. Dimitrovas sako, kad šie darbai yra susieti su labai didelėmis išlaidomis, nes jie reikalauja perkelti 700,000,000 kubiškų metrų žemės ir suvartoti iki 3,000,000 kubiškų metrų cemento. Bet ir nauda bus didelė. Į dešimtį metų išlaidas atmokės naujai įrengtos elektros jėgos gaminimo stotys, apdrėkinti laukai ir pagerėję vandens keliai.

Štai kokius milžiniškus darbus siekia atlikti darbo žmonių valstybė, kuri rūpinasi žmonių gerove ir kovoja už taiką pasaulyje.

MIAMI, FLA.

Paduosiu biskį žinių iš mūsų žieminio veikimo

Miamiečių visas veikimas susidėjo iš mitingų ir parengimų — banketų.

Tai turime atiduot didelį kreditą M.L.S.K. ir jo gyvai, veikiančiai valdybai, kuri rūpinasi ir pati dirba parengimuose. Taip pat ir klubo nariam, ypatingai draugėm moterim klubietėm, kurios dirba sunkiausią ir atsakomingiausią darbą, apsiimdamos komisijon priruošimui banketų.

Čia vardų neminėsiu, kurios draugės bei draugai daugiausiai darbavosi surengimui banketų per visą žieminį sezona. Apie tai pakalbėsime vėliau. Turėjome 6 banketus per šį žieminį sezoną, ir kiekviename bankete turėjome daug svečių iš svetur suvažiavusių, neskaitant saviškių. Na, o mūsų darbščiom klubietėm reikėjo paruošt kiekvienam atsilankiusiam maistas. Nors pereitą žiemą buvo ir šaltoka, bet svečių buvo Miamėje daug, nes čia vis gi šilčiau, kaip šiaurėje būna.

Turėjome ir labai geruoširdžių klubui pritarėjų, kurie prisirašė prie klubo kaipo garbės nariai, dalyvavo parengimuose ir prisidėjo parengimuose su dovanomis, daugiausiai dovanojo klubo banketamms maisto ir kit. Tai buvo šios viešnios ir svečiai: Samulioniai, Vera Smalstienė, E. Jasiulionienė, A. Astrauskienė, N. ir E. Juodaitienės, Vasiliauskienė, M. Butkienė ir Viktorija Dirsienė. Kaip kurios aukojo ir po kelis kartus. Tad klubo komisijos ir paties klubo vardu tariu jums, draugės ir draugai, dideli ačiū!

Klubo banketuose dalyvavo ir kalbas pasakė inž. A. P. Gabrėnas ir advokatė Stephanie Masytė.

Parėmė su dovanomis ir miamietės klubo narės savo klubo banketus, bet aukotojų vardai bus atžymėti vėliau, nes aš bijausi redaktorių, kurie visus bara už ilgas korespondencijas. Praleidome labai linksmai ir svetingai šį žiemos sezoną, besikalbėdami su jau per daug metų nematytais savo jaunystės draugais, kuriuos susitikome klubo banketuose.

M. Antanuk

Chicago, Ill.

Iš puikiai pavykusio parengimo

Balandžio 13-tą, Roselando Žemaičių klubas ir LLD 79-ta kuopa, L. K. svetainėje davė įdomų pavasarinį parengimą. Bendrai paėmus, tai buvo puiki pramoga.

Pirmiausia Liaudies Teatro artistai suvaidino Misevičiaus parašytą "Viengungio vargai".

Tai yra lengvo turinio, originalus veikaliukas, kuris atitiko pavasarinei nuotaikai ir davė gardaus juoko. Estrada, nors ir maža, bet buvo kruopščiai priruošta, kas daug prisidėjo prie vaidinimo pasisekimo.

Po to sekė pavasario vaizdelis, kurį išpildė jaunutės aidietės Daratėlė Roman ir Onutė Yuden. Abi jos dainavo labai gražiai.

Solistė Jerry Mikužis padainavo kelias dainas, kurios dvelkė jau išbuojusiu pavasariu, tarpe jų "Gegužės žiedai" ir "Linksmas vėjau". Kaip ir paprastai, ji dainavo laisvai, su pasitikėjimu, kas daug prisideda prie klausytojų sužavėjimo.

Parengimo programą užbaigė Aido choro ansamblis, diriguojant Daratėlei Yuden. Pirmiausia jie sudainavo naują, iš Tarybų Lietuvos gautą dainą "Pasveikinimas choro", kuri pritiko šiai progai, nes su ja aidiečiai pasveikino svečius su besiartinančiu gamtos atbudimu.

Paskui, be kitų dainų, aidiečiai puikiai sudainavo "Tolimoj tėvynėj" (chorvedės Daratėlės Yuden kompozicija).

Pabuvojus šiame parengime gavosi įspūdis, kad roselandiečiai nesnaudžia, kad jie turi pirmos rūšies meninių jėgų ir uolių darbuotojų Aido choras irgi bujoja, tobulėja ir siekia vis aukštesnių lygių.

Kaip vilnietis Jokubka savo kalboje pasakė, žemaičiai yra atkaklūs žmonės ir jei ką pradeda, tai ir užbaigia, luš, ar plyš. Taigi, reikia tiktai žemaičiams palinkėti laimingos kloties, ne tik pavasarį, bet ir vasarą ir visais kitais metų laikais.

Žiūrovas

Lawrence, Mass.

VISOKIOS ŽINIOS

Muilo išdirbystės Beach Co., kuri randasi ant Lawrence gatvės, persikels į 1 Mill St. Jau krausto mašineriją. Tai labai sena išdirbystė, jau 130 metų. Vėlesniu laiku darbininkai susiorganizavo į CIO uniją. Pirmiau darbininkai buvo mažai apmokami. Darbas gi biaurus, labai smirdantis nuo visokių chemikalų ir kaulų.

—:—

Lawrence miestas laukia majoro paskelbimo "Law Day." Miesto advokatų susivienijimas pagamino pareiškimą, kad tokia diena būtų paskelbta gegužės 1.

—:—

Susirgo Jonas Kodis. Turėjo operaciją. Jau sugrįžo iš ligoninės. Jo gyvenimo vieta: 7 Walnut St. Jonas yra Maple parko pirmininkas. Jis ten labai reikalingas. Ypač dabar iš pavasario daug yra darbų. Linkiu Jonui greitai ir pilnai pasveikti ir vėl darbuotis su mumis.

—:—

Teko susieiti su Al Gros. Sakau: Kaip viskas? Jis atsako: Su manimi viskas gerai, ale nelabai gerai su mano tėveliu. Jisai serga. Jis, kaip žinia, jau 84 metų. Linkiu draugo Groso tėveliui pasveikti.

—:—

Teko kalbėtis su komisija surengimui metinio banketo, kuris įvyks gegužės 18 d. Tai bus šaunus parengimas, dar šiemet pirmutinis Maple parke. Patartina komisijai gerai padirbėti, kad banketas būtų pasėkmingas. Taip ir nariams abiejų kuopų — LLD 37 ir LDS 125 —reikia su komisija kooperuoti platinime tikietų.

S. Penkauskas

SKAITYTOJŲ BALSAI

"Vaduotojų" kalbos

Skaitau Laisvės 45-am numeryje straipsnį, kuriame aprašytas New Jersey valstijos Lietuvių Tarybos surengtas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjimas. Skaitau politikierių ir "laisvintojų" prakalbas. Kartais iš jų prakalbų juokas ima, o kartais net piktumas paima.

Paimkim kad ir J. Tysliavos pasakytą "nonsensą", kur jis sakė: "Pirmas karas išvadavo Lietuvą, antras pavergė, o trečias karas ir vėl Lietuvą išvaduos..." Na, kur to žmogaus protas? Ar jau jis ir jo pasekėjai pamiršo praeito karo bombų darbus Japonijoje ant Hirošima ir Nagasaki miestų? Ar jie mano, kad Lietuva būtų "išlaisvinta" tik su bombomis? Tai kam tada Lietuva būtų naudinga, kuomet ji būtų bombų sudeginta!

Kitas "nonsensas" tai buvo pasakyta prelato I. Kelmelio. Jis savo invokacijoje perskaitė sekamą maldelę: "Visagalis dieve, tu sutvėrei žmogų pagal savo paveikslą. Tu jam suteikei išmintį, protą, laisvę, kaip save tvarkytis..."

Tai kodėl jūs nesusitvarkot, kaip dievas jums įsakė? Kodėl jūs dirbat ir dirbat, kad surengus trečią karą?

O kai prelatas sakė iš savo išgalvotos maldelės, kad dievas yra "visagalis", tai kodėl jūs, kunigija, vaduotojai ir dipukai, nepasikviečiat "visagalį" ir nesumušat socialistinių kraštų, o tada galėtumėt atiduoti dvarus ir dirbtuves ponams ir kunigams?

Toliau prelatas iš maldelės skaitė: "Visagalis dieve, mes nužemintai prašome tavęs atkreipti savo švenčiausią atidą, išlaisvink mūsų tautą iš nelaisvės ir padaryk tą patį, ką padarei su žydais, išlaisvindamas iš Egipto nelaisvės." Tai čia jau buvo pasakyta iš poterių, kur kalbama: "Aš esu viešpats dievas tavo, kuris išvedė tave iš Egipto nelaisvės". Čia prelato buvo apsilenkta su žinojimu religijos istorijos, kas žydus išvedė iš Egipto. Bet žinoma, kad kunigai negali pasakyti, kad ir norėtų, tikros religijos istorijos, nes jie paruošti mulkinti nesusipratusius.

-:-

Vietinėje spaudoje tilpo Tarybų Sąjungos premjero Chruščiovo prakalba, pasakyta Budapešte Vengrijoj. Chruščiovas kaltina Vakarų korespondentus ir komentatorius už iškraipymą jo prakalbos. Jo prakalboje yra pasakyta sekamai:"Capitalists can sleep quietly as long as the workers in their own countries will let them." (Kapitalistai gali ramiai miegoti, pakol jų kraštuose darbininkai leis jiems).

Toliau Chruščiovas sakė: "We advise them (capitalists) not to poke their noses, or as we Russians say, their pigs snouts into Socialist garden." (Mes patariam jiems (kapitalistams), kad jie nekištų savo kiaulškos nosies į socialistinį daržą..."

Šitie Csruščiovo pareiškimai atitinka "vaduotojams" ir dipams, nes jų kiauliška nosis neknis Lietuvos DARŽO.

Senas Baltimorietis

San Francisco, Calif. — C. Kreshmer, žymus chemikas, sako, kad netrukus raketos galės skraidyti saulės jėgos pagalba.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingeliais; sutaisome pijazus ir dengiame bei taisome stogus.

Prašom kreiptis:

JOHN PETRUS

14 Gartland Street

Jamaica Plain, Mass.

Tel.: JA. 4-4576

South Boston, Mass.

Gegužinis Parengimas

Šio parengimo tikslas yra sukelti kiek finansų pasiuntimui delegatų į LLD suvažiavimą, kuris įvyks liepos 6-tą d., Pittsburghe.

Rengia LLD 2-ros kuopos Moterų skyrius.

Įvyks Sekmadienį

Gegužės 4 May

Salėje 318 Broadway

Bus duodami skaniai pagaminti pietūs ir bus graži programa.

Kaip matote, šis parengimas yra labai svarbus, tad nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti jame. Rengėjos užtikrina, kad būsite skaniai pavaišinti ir linksmai laiką praleisite.

Pradžia 1-mą valandą dieną.

Rengimo Komisija

Gerinkime ir Platinkime

LAISVĘ

Laisvė yra leidžiama du kartu į savaitę
Išeina antradieniais ir penktadieniais
Laisvės kaina Jungtinėse Valstijose
$9.00 Metams, $5.00 Pusei Metų

Kanadoje $10.00 metams
Lietuvoje $12.00 metams
Pavienė kopija 10 centų

Suretinus Laisvės išleidimą, visas Laisvės personalas rūpinasi jos gerinimu bei tobulinimu literatūriniai ir techniniai. Prašome bendradarbių padėti mums šiuo atžvilgiu, suteikiant gerų informacijų iš lietuvių judėjimo šioje šalyje ir kitais įdomiais klausimais.

Darbuokimės Platinimu Laisvės

Širdingai dėkojame ilgamečiams Laisvės platintojams ir maloniai prašome visų dabar juo labiau darbuotis jos platinimu. Dabar Laisvė išeina didesnė puslapiais ir turtingesnė raštais. Ji bus skaitytojų namuose veidrodis svarbiųjų pasaulinių įvykių. Pasirūpinkim, kad ji pasiektų kuo daugiausia namų.

Rūpinkimės Laisvės Išlaikymu

Prašome kolonijų veikėjų visur rūpintis Laisvės išlaikymu. Prašome ruošti pramogas, kur galima ant didesnės skalės, o kur negalima turėti didesnių parengimų rengkite ir mažesnius. Visi žinome, kad prie dabartinės brangenybės, kad ir suretinus Laisvės išleidimą, finansine parama reikia rūpintis. Rūpinkimės ir darbuokimės, kad Laisvė gyvuotų.

Laisvė Eina Į Lietuvą

Laisvės kaina į Lietuvą dabar tik $12 metams. Gi kultūriniams santykiams pagėrėjus tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, laikraščių persiuntimas eis reguliariai. Tad užsakykite Laisvę savo giminėms ar draugams į Lietuvą.

Laisvės antrašas:

LAISVĖ
110-12 Atlantic Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.

Įspūdžiai iš Kalifornijos

Rašo **Anthony J. Orlen**

Per daugeli metų troškau pamatyti Kaliforniją, nes ten turėjau jaunystės dienų draugų. Jie mus kvietė atsilankyti, pasimatyti ir pasigerėti Kalifornija.

Bet nėra taip lengva žmogui įvykinti jo pageidavimus, vis atsiranda tai vienokių, tai kitokių kliūčių. Pagaliau, ir ilga kelionė į Kaliforniją!

Bet kada šiemet gamta taip užsirūstino, pradėjo begaliniai kankinti sniegas, mano amžiaus draugai jau neišlaikė, tai mudu su žmona nusitarėme, kad sniege neapsimoka baigti savo dienas. Užsisakėme vietą lėktuve. Devintą valandą ryto sėdome į lėktuvą, o už 10 valandų jau buvome San Francisco mieste, Kalifornijoje.

Mūsų tai buvo pirmoji kelionė lėktuvu, bet ji mums labai patiko. Lėktuvas visas laikas skrido virš debesų, iš viršaus jie atrodė kaip kokie kalnai.

San Francisco orlaukyje mus pasitiko per šešioliką metų buvusi Webster, N. Y., mūsų kaimynka. Jai labai ačiū! Apartmentą pasirandavojome Santa Clare, Calif.

Ant rytojaus ji mus vežiojo ir aprodė įdomesnes vietas. Nuvežė pas P. Vaivadienę, kuri gyvena pas dukterį, Redwood, Calif. Vaivadienė yra senų laikų draugė. Rochesterjje nemažai su ja vaidinome teatrų. Paulina, jos dukra ir žentas yra labai malonūs žmonės ir nuoširdžiai mus priėmė. Pas juos išbuvome tris dienas. Už didelį jų draugiškumą esame jiems labai dėkingi. Žentas plačiai išvežiojo ir aprodė miestą ir apylinkes.

Trečią dieną, ten viešint, atvažiavo Jonas Alvinas su savo žmona ir nusivežė pas juos į San Francisco. Labai lijo, bet Jonas visvien parodė mums miestą ir daug labai įvairių vietų. Pas Alvinus gyvenome ir valgėme skaniausius valgius per dvi dienas. Jie mus nuvežė pas kitus lietuvius ir supažindino. Visi jie draugiški. Daugumoje turi savo nuosavus namus. Sako, kad Kalifornijoje daug geriau gyventi, negu šiaurinyčių valstijose. Su Jonu esame pažįstami jau nuo 1913 metų, kada jis gyvėno Rochesteryje.

Kada 1914 metais buvo pastatyta Gedemino Draugijos svetainė, tai mes tada rengėme lietuvių perstatymus ir patys vaidinome, daug abu dirbome. Kartu dalyvavo ir Mary Lukauskaitė, dabartinė Dementienė, kuri gyvena Los Angeles mieste. Tais laikais buvo daug jaunimo, kuri nuo progresyvių norėjo kitos srovės pavilioti. Tada Jonas Alvinas daug jaunimo prikalbino prie darbininkiško judėjimo. Jis ir dabar veikia, pagal savo išgalę.

Atsisveikinę su San Francisco, Santa Claros ir Redwoodo draugais, išvažiavome į Los Angeles.

Ten nuvykome pas Joną Vilkaitį, taip pat savo laikais buvusį Rochesterio gyventoją. Jis gražiai priėmė, turi gerą automobilį Jis aprodė visą miestą ir apylinkes. Mes turėjome keleto draugų antrašus, tai visus aplankėme. Jau pagyvenę žmonės, turi savus namus. Kiti jau gyvena iš senatvės pensijos, bet turi ir savų sutaupų. Žmonės, kurie jaunesni būdami susitaupė, tai ir senatvėje lengviau gyvena. Jie skaito darbininkiškus laikraščius — "Laisvę" ir "Vilnį."

Tik liūdna buvo, kad jau daug senų pažįstamų, draugų ir draugių yra mirę.

Los Angeles yra gražus ir įdomus miestas. Tik man, kaip su pažeista širdimi, tai oras buvo netinkamas, nes kasdien yra daug dūmų. Vietos lietuviai ir sako, kad, sveikatos atžvilgiu, Los Angeles nelabai geras miestas. Atsisveikinę ir padėkoję visiems draugams, mes išvykome į Yucaipa miestą, kuris yra apie 80 mylių nuo Los Angeles.

Ten gyvena taip pat senų Rochesterio gyventojų. Sustojome pas Mary Rade. 35 metai atgal Mary Savickaitė gyveno pas mūs kambarine Rochesteryje. Ir nuo to laiko, kai ji išvažiavo į Kaliforniją, tai nebuvome matęsi. Ji ir mano žmona Rochesteryje dirbo prie kriaučių, organizavosi į uniją. Bet po tiek laiko jau vieni antrų negalėjome pažinti, tik veikė malonūs atsiminimai. Ji ištekėjus už jugoslavų tautybės žmogaus. Gerai gyvena, turi nuosavą namą ir gražų apelsinų sodą. Tik liūdna, kad jos draugas keli metai atgal buvo sužeistas darbe ir visam gyvenimui prarado sveikatą. Jis gauna pensiją.

Čia pat gyvena Merkevičiai, prie Rochesterio seniau buvę ūkininkai. Kada jie turėjo ūkį, tai progresyviai pas juos turėdavo išvažiavimus. Daug kartų ten susirinkę parėmėme darbininkišką spaudą, surinkdavome aukų, pagelbėdavome ir organizacijoms. Jonas ir Barbutė Markevičiai visada buvo pažangūs ir nuoširdūs draugai.

Nors jau nejauni žmonės, bet abudu gerai laikosi. Jie nusiperka apleistą namą, Jonas pataiso ir parduoda. Taip jie gauna nemažai pajamų.

Jie yra seni "Laisvės" patrijotai. Ir dabar pas juos radome laikraštį. Ycaipoje yra apie 40 lietuvių šeimynų. Visi santaikoje sugyvena, vieni kitus aplanko ir, reikalui esant, pagelbsti. Tai ir pas save mus kvietė ir tokie lietuviai, kurie nebuvo pažįstami. Mano draugė surado žmones, kuriuos 45 metai atgal pažinojo Bostone, tai yra Romaldą ir Petronėlę Stašius. Tai buvo labai didelis malonumas susitikti. Yucaipoje išbuvome dvi savaites laiko ir taip susipažinome ir susidraugavome su lietuviais, kad labai gaila buvo skirtis.

Yucaipa yra tikrai poilsio miestas. Gyventojų turi 12,000. Jis randasi San Bernardino kalnyne ant 4,500 pėdų virš jūrų lygumos. Oras labai geras. Saulė ir šviesu. Jokių fabrikų nėra, vien tik poilsio namai, tai didesni, tai mažesni. miestas greitai auga ir plečiasi, vis stato daugiau naujų namų. Namai yra brangūs, bet senesnius galima ir pigiau nusipirkti.

Septyni metai atgal turėjau širdies smūgį. Pasveikau, bet vis jaučiu skausmą ir gydytojų pagalba reikalinga. Bet čia gyvendamas nejaučiau jokio skausmo. O tai reiškia, kad labai geras ir sveikas oras. Jis geriau tarnauja, kaip gyduolės.

Todėl aš patariu tiems, kurie jaučiasi nekaip, bet išgali apsilankyti į Yucaipą, o kam galima, tai patartina ir apsigyventi. Norintieji daugiau žinių, galite kreiptis pas mane, o aš jų suteiksiu.

Visiems draugams ir draugėms širdingiausiai esame dėkingi už taip malonų ir gražų mūsų priėmimą. Jeigu kada atvyksite į Rochesterį, tai mes jums atsilyginsime.

Webster, N. Y.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

NEIEIS KOMUNISTAMS KALBĖTI PER RADIJĄ

Roma. —Italijos premjeras Adone Zoli patvarkė laike parlamentarinės rinkimų kampanijos neleisti Komunistų partijai kalbėti per radijo ir televizijos tinklus. Parlamentariniai rinkimai įvyks gegužės 25 d.

KINIJOS PASIEKIMAI REIKMENŲ GAMYBOJE

Pekinas. — Laike pirmojo penkmečio gyvenimui reikmenų pagaminta dvigubai. Bet kai kurių pagaminta net virš dešimts kartų. Dviračių pagaminta 800,000, tai dešimts kartų daugiau, negu pirmiau. Laikrodėlių ir laikrodžių pagaminta tryliką kartų daugiau.

JIE PERKAINAVO SAVĄSIAS JĖGAS

Havana. — Kubos diktatoriška Batistos valdžia turi visš 30,000 vyrų armiją, ginkluotą moderniškais įrengimais. Castro sukilėlių buvo tik apie 2,000. Pastarieji perkainavo savo jėgas išstodami Havanoje.

DEBATAI NEW JERSEY SEIMELYJE

Trenton. — Valstijos seimelyje iškilo karštos diskusijos nedarbo apdraudos klausimais. Yra įneštas bilius mokėti bedarbiams apdraudą iki $43 į savaitę. Bilių remia AFL-CIO unijos.

OPERAVO BUVUSĮ PREZIDTNTĄ HOOVERĮ

New Yorkas. — Columbia Presb. Medikaliame Centre padarė operaciją buvusiam prezidentui H. Hooveriui. Jam išėmė tulžį. Sako, jis sėkmingai sveiksta. Hooveris jau yra 83 metų.

ABIEJI GINKLUOJASI

Londonas. — Čia kalba ir rašo, būk Tarybų Sąjunga gaminasi atominės jėgos submarinus. Yra žinoma, kad ji pasigamino ledlaužį "Lenin" 16,000 tonų, kurį varo atominė jėga.

Darbiečių laikraštis rašo, kad nėra nieko nuostabaus, jeigu kiti ginkluojasi, tai tą daro ir Sovietai.

Bonna. — Laukia į Vakarų Vokietiją atvykstančio A. Mikojano.

Washingtonas. — Mokslininkai mano, kad Sovietai iššaus raketą linkui mėnulio.

Baltimore, Md. — Baltimore & Ohio traukiniai daugiau nevežios keliauninkų tarpe Baltimorės ir New Yorko.

Washingtonas. — Darbo departmentas sako, kad birželyje bus apie 6,000,000 bedarbių.

Brescia, Italija. — Iš karinio lėktuvo nukrito bomba, sprogo ir sužeidė žmonių.

Roma. — Popiežius Pius XII sako, kad atominė radioakcija yra pavojinga žmonijai.

Lowell, Mass. — Gaisras iškilo mokykloje. Sėkmingai išėjo virš 150 berniukų iš degančio namo.

Roma. — Visos katalikų bažnyčios jėgos pasikinkė į parlamentarinių rinkimų kampaniją. Rinkimai, kaip žinia, įvyks gegužės 25—26 dienomis.

Londonas. — Teismas nubaudė aktorių A. R. Harrisą už pamėgdžiojimą Churchillo.

Tokio. — Atvyko Leningrado Simfonijos orkestras.

DIDYSIS NEW YORKAS

Aidiečiai pagerbė savo narę šauniu pokyliuku

Aido Choras praėjusį sekmad. buvo susirinkęs specialiai pamokai, kurioje jau dalyvavo ir svečiai solistai bei vaidintojai akto iš operetės "Kornevilio varpai".

Choras dabar visu įkarščiu pasiruošia savo jubiliejiniam koncertui gegužės 4-os popietį (daugiau žinių žiūrėkite skelbime).

Sekmadieninė pamoka, pasirodė, turėjo ir kitą tikslą. Pirmesnėje pamokoje choriečiai buvo sužinoję, kad ilgametė ir veikli choristė Marijona Misevičienė iš atostogų Floridoje sugrįžo jau Lideikienė, Prano žmona. Ant greitųjų choristės sumanė, jog čia turi būti vestuvinė puota, choriečiai vyrai tam šiltai pritarė. Tad po šios pamokos ir buvome pakviesti į L. A. restauraną.

Marijona Wilson, Kostė Rushinskienė ir Ona Čepulienė pagamnio gerą vakarienę, o jaunuolė Mary An Wilsonaitė patarnavo.

Choro vice - pirmininkas Valys Bunkus iškvietė daugeli choriečių ir svečių tarti žodį. Pasakyta daug gražių linkėjimų ir komplimentų. Visi jie buvo labai užpelnyti, nes abu, Pranas ir Marijona Lideikiai, yra veiklūs meno ir kitų kultūrinių veiksmų dalyviai.

Galop tarė žodį ir abu garbės svečiai. Choriečiai Marijonai įteikė kuklią dovanėlę **Rep.**

Gal vėl matysimės su usteriečiais

Kalbėjausi su Jonu Grybu, kuris sekmadienį buvo nuvykęs į Worcester, Mass., pamatyti pastatymą operetės "Kada kaimas nemiega." Mūsų Jonas yra įgudęs dainoje ir vaidyboje. Ir jeigu jis negali atsigerėti usteriečių pasirodymu su šia operete, tai drąsiai galima sakyti, jog vaidinimas buvo nepaprastai šaunus.

Worcesterio Aido Choras, Jono Dirvelio vadovybėje, mums jau yra seniai ir gerai pažįstamas. Kiekvienu jų pasirodymu mes džiaugėmės.

Štai kokia mintis yra kilusi: Ar nereikėtų dar kartą mums Worcesterio aidiečius pamatyti ir išgirsti? Į operetės "Kada kaimas nemiega" susimokinimą jie yra įdėję labai daug darbo ir talento. Tegu dar kartą jie ir mus palinksmina!

Jonas Grybas yra mūsų LLD Antrosios apskrities pirmininkas. Jis yra didelių ir nepaprastų parengimų entuziastas. Aš spėju, kad jis bandys su usteriečiais susisiekti ir juos pakviesti. Diena, kiek man žinoma, būtų tinkama gegužės 25 d.

Žiūrėsime, kas iš to visko išeis. *Rep.*

Pora valandų pokalbiui apie širdį ir pasiklausyt nuostabios poemos

Tai įvyks jau šį sekmadienį, balandžio 27 d., Auditorijoje.

Apie širdies sunkų darbą tarnyboje mes girdėsime paskaitą. Jon parinkta pluoštelis žinių iš pareiškimų žymių asmenų, kurių visas gyvenimas paskirtas tyrinėti širdį. Jie tiria tikslu ją pažinti, nes tai įgalina širdį saugoti ir gelbėti iš nelaimių. Tuo patimi tikslu ir mums verta savo širdį gerai pažinti.

Girdėsime ir poemą, poema, tiesa, nieko nekalba apie širdį. Bet, ak, kaip ji šauniai liečia mūsų širdį! Lietuvos poetas Eugenijus Matuzevičius toje žavingoje poemoje pavaizduoja visą Lietuvos darbo moters-motinos gyvenimą iki šių dienų. Tai galėjo būti jūsų, mano, arba bile kieno motinos gyvenimas.

Šia poema LLD 1-oj kuopa nori pagerbti mūsų visų motiną artėjančios Motinos Dienos proga. Būkite ir jūs to pagerbimo dalyviais!

Po programos turėsime laisvą pokalbį prie karštos kavos ir lengvo užkandžio.

Kviečiame visus. Įėjimas nemokamas. **Rengėjai**

Mirė Rubinstein

Sulaukus 82 metų mirė Stella Rubinstein, savo laikais buvusios labai turtingos giminės narė. Caro laikais Rubinsteinai net carui skolindavo pinigų.

Kaa Rusijoje įvyko revoliucija, Rubinsteinai su nemažu turtu pasprukо į užsienį. Amerikoje jie turėjo įvairių biznių. Bet vis skundėsi, kad "bolševikai mus nuskriaudė", nes Peterburge jų banką nacionalizavo.

JAPONŲ KRAUTUVĖ

Didžioji japonų Takashimaja firma, kuri Japonijoje bizni daro per 130 metų, atidarys savo krautuvę New Yorke. Tam tikslui firma parendavojo 10,000 ketvirtainių pėdų plotą ant Fifth Ave.

Smetoniniai tautininkai laikys suvažiavimą

Pranešta, kad gegužės 30, 31 ir birželio 1 dd. New Yorke yra šaukiamas smetonininkų Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos suvažiavimas. Kviečiami dalyvauti ir pašaliniai žmonės. Smetonininkai žada "pajudinti žemę." Jų suvažiavimo dienotvarkis yra toks:

"Tautinių organizacijų veiklos derinimas.

Tautinių organizacijų pažiūra į bendrines org-jas: Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, BALF-ą, ALT-ą ir k.

Tautinės spaudos klausimas.

Jaunimo problemos.

Mūsų politika išeivijoje.

Konkretūs Liet. laisvinimo žygiai ir kt."

Į Bronkso zoologijos daržą (Bronx Zoo) yra atgabenta paukščių, kurie vadinasi "flamingais". Tie paukščiai yra daug didesni už garnius, ilgomis kojomis, dideliais snapais, rožavos, į liepsną panašios spalvos. Jie ir praminti nuo lotynų žodžio "flame" (liepsna).

New Yorko miestas – "mirties raistas"

Policija areštavo 34 jaunuolius Queens miesto dalyje. Dvi organizuotos jaunuolių gaujos buvo pasirengusios į karą "už teritoriją". Atėmė nuo jų gumines dūdas, du revolverius, vieną "zip šautuvą", kelis gabalus retėžių, aštriais galais kablius, metalinių vamzdžių galus, daug didelių diržų su storomis metalinėmis sagtimis, ledo skaldymui ylų, peilių ir net kareiviškų durtuvų.

Vietos laikraštis "Long Island Daily Press" rašo, kad New Yorko miestas pavirto į "mirties raistą". Nėra tos savaitės, kad jaunuoliai nedaužytų mokyklų arba nevestų savo tarpe karo. Visai neseniai kelis šimtus automobilių apdaužė ir daugelį ratvalkių subadė.

Gal būti nėra pasaulyje kitos vietos, kur jaunimas taip būtų žemai nupuolęs. Miesto viršininkai šneka, tariasi, bet rimtų žingsnių nedaro ištvirkėlių suvaldymui ir kitu jaunuolių kultūriniam auklėjimui.

Aido Choras

Šią savaitę įvyks 2 pamokos: bal. 23 ir 25. Moterys pradeda 7:30. Valdyba

Automobilistai, saugokitės!

New Yorko valstijos važiuotės komisijonierius Joseph P. Kelly išleido automobilistams persergėjimą. Tik per vieną kovo mėn. keli šimtai vairuotojų neteko leidimo auto vairuoti. Griežtai reikalaujama laikytis važiuotės taisyklių. Už pakartojamus taisyklių sulaužymus bausmė skaudi.

New Yorko valstijoje yra įvesta punktų sistema. Už mažą prasižengimą duoda vieną punktą. Už didesnį nusikaltimą gausi du punktus. Jeigu bėgiu dvejų metų susikuops šeši ar aštuoni punktai, jau netekai vairavimui leidimo.

GAISRAS MUZIEJUJE

Modern Art muziejuje buvo iškilęs gaisras. Muziejus yra 11 W. 53rd St., Manhattane. Tvarkytojai sako, kad greitai sutvarkys muziejų ir už kelių dienų atidarys publikai.

SAKO, "DAUG SERGA"

Miesto transporto tvarkytojai sako, kad "perdaug serga transporto darbininkai". Sulyg kontrakto miestas moka sergantiems už dvi savaites laiko. Sako, kad "visi darbininkai pilnai išserga" tą laiką kiekvienais metais.

NUŠOVĖ MERGINĄ

William Combe, 23 metų, iš Roselle, N. J., nušovė 18-kos metų merginą Dianą Mercandetti. Žmogžudystę atliko ant 8th Ave. ir 44th St., Manhattan miesto dalyje.

Šovikas sako, kad jų "meilė paįro". Mergina mirė tuojau.

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS KAMBARYS

Pavieniam vyrui reikalingas erdvingas, šviesus kambarys Woodhaven, Jamaica, ar Richmond Hill apylinkėje. Prašome rašyti sekančiu adresu: J. Z., c/o Store, 307 Grand St., Brooklyn, N. Y. (40-50)

DOES A **HEARING AID** HAVE TO BE *High Priced* TO BE THE BEST?

Ne jūsų gyvenime! **The Zenith** kokybės 50-R yra $50 su viskuo... tačiau yra neviršijamas veiksmų girdėjime nė su pagalbinėmis priemonėmis, parduodamomis už $200, arba daugiau. Garantuojamas 10-ties dienų pinigų grąžinimu! Užeikite... arba telefonuokite išbandymui namie šiandien!

ZENITH RADIO CORPORATION OF NEW YORK
Hearing Aid Division
666 Fifth Ave.
New York 19, N. Y.
Circle 5-1400

MES TURIME BATERIJŲ IR PRIETAISŲ PRIE GIRDĖJIMO PRIEMONIŲ.

Arba matykite jums artimiausią įgaliotą Zenith Hearing Aid pardavėją. Jo vardas yra jūsų classified telefonų knygoje.

ZENITH The Royalty of Hearing Aids

AIDO CHORO JUBILIEJINIS KONCERTAS

Choras su Solistais Statys Vieną Žavingą Aktą iš Operetės

"KORNEVILIO VARPAI"

Tai Bus Atžymėjimas Aido Choro 45-rių metų Jubiliejaus

AIDO CHORAS, vadovaujamas Mildred Stensler, kuris rengia šį koncertą.

ĮVYKS

SEKMAD., GEGUŽĖS (MAY) 4, 1958

LIBERTY AUDITORIUM

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Operetės vaidintojai:

Nellie Ventienė, Suzanna Kazokytė, Jonas Lazauskas, Povilas Rainys, Walter Brazauskas, Nastė Buknienė, Elena Brazauskienė, Ona Kazlauskienė, Amelia Yuskevich, Irene Babarskaitė.

Koncertinę dalį išpildys:

Čigonų vaizdą atliks Elena Hope su akordionu ir Sasha, kontraltas.

Solistės: Suzanna, Kazokytė, Elena Brazauskienė ir šokėja Irene Babarskaitė.

Girdėsite dainų iš tolimos, praeities. Jos prikels malonius skaisčios jaunystės atsiminimus. Ir pirmu kartu išgirsite naujausias, šių dienų kūrybos dainas.

Kviečiame visus kartu su Aido Choru minėti šią gražią sukaktį.

Koncertas prasidės 3:30 val. popiet. **Įžanga $1.50 asmeniui**

PRANEŠIMAI

BDS 1 kp. metinis banketas įvyks gegužės (May) 10 d., 7.30 val. vak., Liberty Auditorijoj. 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill.

Šis banketas bus nepaprastas, kadangi Alex Velička, 1 kuopos prezidentas, gamins patrovas šiam banketui. O jis per daugelį metų patyręs tame darbe. Taigi kviečiame skaitlingai atsilankyti, ir patirsite, kad maistas skaniai paruoštas.

Rengėjai

GEGUŽINĖS APVAIKŠČIOJIMAS

Įvyks gegužės 2 d., 8:30 val. vak. Tunis Mansion, 929 Bergen Street, Newark, N. J. Kalbės Patrick Touhey, Martha Stone. Bus įvairi programa. Įžanga 50c. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti, švęsti gegužės pirmąją dieną. Rengėjai—May Day Committee of Essex County. (49-51)

. LLD 10 kp. extra susirinkimas įvyks 25 d. balandžio, 1150 N. 4th St., 7:30 v. v. Nariai dalyvaukite, turime svarbių reikalų aptarti, kaip tai delegato siuntimą į suvažiavimą, ir važiavimą į Baltimore. Vald.

(49-50)

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Siuvėjų 54-to Skyriaus (A. C. W. of A. Local 54) mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio (April) 23 d., 5.30 v. v., Unijos patalpose, 11-27 Arion Pl. Nariai prašomi skaitlingai dalyvauti. Bus svarbių pranešimų. (47-49)

Pajieškojimai

Ieškau brolių Vinco ir Antano Zarauskų. Jie išvyko į JAV prieš pirmąjį pasaulinį karą. Po I-ojo pasaulinio karo korespondenciją su broliais palaikiau, o po 2-ojo p. karo jokios žinios apie juos neturiu. Prieš išvykimą į Ameriką jie gyveno Alytaus apskr., Daugų valsč., Gėdukonių kaime. Anksčiau gyvenau Alytaus apskr., Kriklionių kaime. Dabartinis mano adresas: Vilnius, Savičiaus g-vė, Nr. 9, b. 4, Amilė Zagorskienė, Lithuania, USSR. (49-50)

Eugenija Murauskaitė ieško savo dėdės Juozo Murausko, kuris 1907-1908 metais (iš Peterburgo) išvyko Amerikon. Jis buvo apsigyvenęs Brooklyne ar New Yorke, tikrai nežinau, nes su juo seniai yra nutrūkęs susirašinėjimas. Labai norėčiau su juo susirašinėti. Būtų labai smagu jei jis pats ar kurie apie jį žino, man parašytų sekamu adresu: Vilnius, Žygio g-vė 9-3, Eug. Murauskaitė, Lithuania, USSR. (49-50)

Lietuvoj gyvenanti Kriūkonių šeima paieško į Ameriką išvykusios Levisios Baranauskaitės, po vyru Černiauskienės, kilusios iš Klepočių kaimo, dabar Alytaus rajone. Ji pati ir ją žinantieji prašomi jos adresą ar ką nors apie ją parašyti S. Večkiui, 91-49—115th St., Richmond Hill 18, L. I., N. Y.

Aš, Vitunskienė Ona, Adomo dukterė, gimusi Arlauskaitė, ieškau brolio Prano Arlausko, s. Adomo, ir jo šeimos. Mano adresas: Jezno rajonas, Punios paštas, Vitunskienė Ona, Adomo, Lithuania, USSR.

HELP WANTED MALE

Ūkininkas. Jaunas, pavienis, reikalingas moderniškame pieno produktų ūkyje, 75 mailės nuo New Yorko Miesto. Melžimas mašinomis ir rankomis. Gera alga tinkamam vyrui. **EV. 6-5181.** (47-49)

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172
426 Lafayette St.

Ar Turite Televizijos Bėdų? Kodėl turėti prastą rodymą? Mes garantuojame visus pataisymus. Žemos kainos. Tinkamas, teisingas patarnavimas visiems.
County Radio-T-V Service
716 Richmond Ave.
Port Richmond, S. I.
GIbraltar 8-0850.